

BLÅ KORS MAGASINET

RUSFRI

SIDE 04-05

«HVA MED DE RELASJONELLE
TRAUMENE HOS DEN SOM ER PÅ
VEI UT AV MISBRUKET? VI KAN
IKKE SATSE PÅ EN LIVSMESTRING
UTEN TRAUMEBEHANDLING!»
Per Isdal, Alternativ til Vold

SIDE 28-29

«IKKE Å SETTE INN TILSTREKKELIGE
RESSURSER TIDLIG I BARNETS LIV ER
EN SIKKER MÅTE Å SKAFFE KOMMU-
NENE STØRRE UTGIFTER PÅ.»
Magnar Lie,
direktør i Blå Kors Øst

LEDER

” Blå Kors opplever at vår invitasjon til dialog er blitt mottatt på en konstruktiv måte av Norsk Presseforbund ved forbundets generalsekretær Per Edgar Kokkvold.

Blå Kors i god dialog med norsk presse

Rett før sommerferien sendte Blå Kors Norge et brev til Norsk Presseforbund med et forslag til et nytt punkt i pressens «Vær Varsom»-plakat og i den såkalte «Tekstreklameplakaten». Hensikten med forslaget er å øke bevisstheten til norske redaksjoner og norske journalister slik at det blir vist større varsomhet innenfor områder der loven begrenser eller forbyr muligheten for reklame, for eksempel når det gjelder legemidler, tobakk, alkohol. Se reportasjen på side 16.

Det er viktig for Blå Kors i denne sammenheng å understreke at vi ikke er ute og roper opp om ny strengere lovgivning eller noen slags form for pressesensur. I likhet med Norsk Presseforbund er også Blå Kors en sterk tilhenger av presse- og ytringsfrihet. Her handler det om å komme i dialog med pressens egne organer for å oppmuntre pressens selvjustis. At vi mener det allikevel er på sin plass å påtale det vi oppfatter som åpenbare overtramp i forhold til alkoholreklameforbudet er en helt annen sak.

Blå Kors' sitt forslag fikk en god del medieomtale i sommer, og det gleder vi oss over. Avisa Dagens Næringsliv var blant de kritiske røster vi noterte oss. På lederplass 18. juli gir avisa uttrykk for at Blå Kors hører til i båsen «forbudsentusiaster» og skriver: «Grunnen til at avisene har så omfattende omtaler av vin, er at det er godt lesestoff. Behovet for informasjon blir selvsagt større når bransjen selv ikke kan få lov til å reklamere for produktene. Den mest effektive måten å redusere omfanget av vinanmeldelser i avisene på er å tillate reklame.»

Dagens Næringsliv har allikevel en svært begrenset tro på at forbudet forsvinner, men

lederskribent målbærer i tillegg en tenkemåte som Pressens Faglige Utvalg allerede har tatt et oppgjør med. I konklusjonen fra 2009 i saken som Blå Kors førte mot VG heter det: «[Utvalget mener] at man ikke kan akseptere VGs argumentasjon om at det påligger pressen en særskilt oppgave i å informere om alkoholprodukter fordi det eksisterer et reklameforbud. Utvalget kan ikke se at det skulle ligge innenfor det såkalte samfunnsoppdraget å oppveie et reklameforbud som er satt av helsemessige årsaker.»

Vi opplever at vår invitasjon til dialog er blitt mottatt på en konstruktiv måte av Norsk Presseforbund ved forbundets generalsekretær Per Edgar Kokkvold. Han har gitt uttrykk for at Presseforbundet setter pris på at også organisasjoner utenfor pressen engasjerer seg i de presseetiske normene. Han har tatt initiativ til en revidering av Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten der Blå Kors' henvendelse er blant de innspill som skal vurderes. En komité med et vidtrekkende mandat er nedsatt og det forventes at det blir lagt fram en innstilling til våren.

Vi følger saken videre med stor interesse!

REDAKTØREN
STEINAR GLIMSDAL

Blå Kors-magasinet Rusfri – en klar røst på rusfeltet

NR 03 2012 / 4. ÅRGANG :

Blåkorsbladets 97. årgang • Rusfri/Vardevakts 87. årgang

UTGIVER:

Blå Kors Norge • www.blakors.no

ANSVARLIG REDAKTØR:

Steinar Glimsdal • steinar.glimsdal@blakors.no • tlf 926 36 739

REDAKSJONSSEKRETÆR:

Tina Fagerhus Brodal • tina.brodal@blakors.no • tlf 938 25 601

ADRESSE:

Storgata 38, N-0182 Oslo
tlf 22 03 27 40 • fax 22 03 27 41
post@blakors.no

ANNONSEHENVEDELSE:

TLF 938 25 601 • fax 22 03 27 41

SALG AV STØTTEANNONSER:

Faktureringservice Sør AS • tlf 32 24 44 33

FRIVILLIG ABONNEMENT:

kr. 150 for fire utgivelser pr år betales over konto 3000.16.77337
Bladet sendes gratis til alle betalende Blå Kors-medlemmer og organisasjonsmedlemmer.

LAYOUT OG TRYKK:

GRØSET™. Trykksaken er produsert etter miljøstandarden Svanemerket.

Blå Kors Norge

Blå Kors er en felleskristen, diakonal organisasjon som fremmer rusfrihet i samfunnet. Blå Kors forener frivillig innsats på rusfeltet med profesjonelt behandlingsarbeid. Ved siden av et forebyggende og holdningsskapende arbeid driver Blå Kors 41 diakonale virksomheter i 15 fylker. Organisasjonen har 2.900 medlemmer og 1.100 ansatte. Blå Kors er fra 1.1.2009 også en paraplyorganisasjon på rusfeltet for 28 landsomfattende kristne organisasjoner og trossamfunn.

Organisasjonsmedlemmer i Blå Kors

De Frie Evangeliske Forsamlinger, www.dfef.no
Den Evangelisk Lutherske Frikirke, www.frikirken.no
Den Evangeliske Forsamling, www.misjonskirken.no
Den Indre Sjømannsmisjon, www.dism.no
Den Norske Kirke, Kirkerådet, www.kirken.no
Den Norske Israelsmisjon, www.israelsmisjonen.no
Det Evangelisk-Lutherske Kirkesamfunn, www.delk.no
Det Norske Baptistsamfunn, www.baptist.no
Det Norske Misjonsforbund, www.misjonsforbundet.no
Det Norske Misjonsselskap, www.nms.no
Guds Menighet Vegårshei, www.gudsmenighet.no
Indremisjonsforbundet, www.imf.no
Metodistkirken i Norge, www.metodistkirken.no
Norges KFUK/KFUM, www.kfuk-kfum.no
Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag, www.nkss.no
Norges Samemisjon, www.samemisjonen.no
Normisjon, www.normisjon.no
Norsk Helse- og Avholdsforbund, www.norskavholdsforbund.no
Norsk Luthersk Misjonssamband, www.nlm.no
Norsk Søndagsskoleforbund, www.nssf.no
Norske Misjonshotell og Gjesteus, www.nm-hotels.no
Oslo Kristne Senter, www.oks.no
Pinsebevegelsen i Norge, www.pinsebevegelsen.no
Prison Fellowship, www.pfn.no
Sjømannskirken, www.sjomannskirken.no
Ålesund frie Misjonsmenighet, www.misjonskirka.com
SI-Reiser AS, www.si-reiser.no
Rørlegger Ragnar Aas AS, Sladdhaugen, 4735 Evje

INNHold

02	Leder
04	Alternativ til Vold og Per Isdal
06	Voldsbehandling ved Loland Behandlingssenter
08	Vi besøker Hop videregående skole på Askøy
10	Kvalitet ved Hop Kompetansesenter
12	Barnas Stasjon i Lier og Drammen
14	Barnas Stasjon på sommerturer
16	Norsk presses selvjustis – Blå Kors utfordrer
18	Norske Blå Kors-speidere i Sveits
20	Blå Kors Bosenter – en trygg havn i Oslo
22	Internasjonalt blikk
25	Forskning ved Borgestadklinikken Blå Kors Sør
26	Organisasjonsnytt
28	Kronikk: Se barna!
30	Utspill om alkohol fra MA
32	Annonser
34	Generalsekretæren har ordet
36	Blå Kors-ferie på Birkeland

– Et menneske på vei ut av misbruket får hjelp til arbeid, skole, bolig – men hva med de relasjonelle traumene. Vi kan ikke satse på en livsmestring uten traumebehandling! sier Per Isdal i Alternativ til Vold.

Rus, vold og livsmestring

Rusmisbrukere er en voldsutsatt gruppe og voldsopplevelsene kan føre til store traumer. Dette må møtes av en helhetlig behandlingsinnsats som integrerer både voldsbearbeidelse og rusmiddelbehandling, sier Per Isdal i organisasjonen Alternativ til Vold. Han er innleder under årets Barne&Rusen-konferanse i regi av Borgestadklinikken Blå Kors Sør.

ALTERNATIV TIL VOLD

AV HILDE EVENSEN HOLM TEKST OG FOTO

De kan ha vært i kronisk fare. De kan ha opplevd fryktelige hendelser og hatt omfattende traumer gjennom et langt rusliv. Noen kan ha komplekse traumer fra barndom og oppvekst.

– Jeg vil si at det er så tøft i visse deler av rusmiljøene at de er som «vietnamveteraner» å regne, sier psykologspesialist og en av grunnleggerne av Alternativ til Vold (ATV), Per Isdal. Han sier traumene krever avansert behandlingsinnsats og

tar til orde for en rusbehandling som er mer kompleks og mer helhetlig. – Et menneske på vei ut av misbruket får hjelp til arbeid, skole, bolig – men hva med de relasjonelle traumene. Vi kan ikke satse på en livsmestring uten traumebehandling!

VOLD HAR I STOR GRAD VÆRT ET IKKE-TEMA i russektoren, mener Isdal. Han sier familievold i særdeleshet er tabu.

– Vi vil jo ikke at noen skal være utsatt

for noe så fryktelig. Ondskap er krevende å forholde seg til. Da vil vi heller ha stakkarslighet. Det er enklere å takle for oss som hjelpere. Behandlere kan være redde for å trække feil, og de tenker at det blir feil å rote i dette vanskelige og slik bringe inn enda mere vonde ting. Det blir en slags misforstått hensynsfullhet, mener Isdal.

Isdal mener at temaet vold bør integreres i rusbehandlingen: – Også for kvinnene som i større grad enn menn er offer for vold, men det er en stigende tendens til at også de utøver vold, sier han.

– Fra USA vet vi at antall kvinner som er dømt for vold er kraftig økende. Vi ser den samme tendensen her i landet med økt rusbruk blant kvinner, og det er flere kvinner enn tidligere som opptrer voldelige. Rusfeltet må være klar til å ta dette, vi har en tendens til et svart-hvitt-syn med en oppfatning av de «snille» og de «slemme». Det er ikke nødvendigvis slik

at menn er voldelige og kvinnene er ofre. Både kvinner og menn er ofre, utøvere og vitner til vold, i en og samme person.

- DET ER EN KLAR UTFORDRING å klare å jobbe mer helhetlig på begge felt. Også vi i voldsfeltet må våge å «adressere» rusen, medgir Per Isdal. Han forteller at i Alternativ til Vold er de blitt bedre på å ha mer systematisk fokus på å avdekke rusproblemer ved å være tettere på, spørre mer konkret, ha det som en del av rutinene.

– Vi kan ikke bare jobbe med en del av mennesket som oppsøker oss for å få hjelp. Vi vet for eksempel at vold i et kjæresteforhold er viktigste årsak for tilbakefall til rusen fordi en slik hendelse kan bli triggeren til å begynne å ruse seg igjen. Og den viktigste grunnen for at en volds klient får tilbakefall er at vedkommende er ruset. Dette henger altså tett sammen, sier Isdal.

Han sier det er krevende faglig og personlig å behandle voldsutøvere. Det handler om brutalitet, men også mye skyld og skam.

– Klienter jeg har snakket med forteller at de kan oppleve seg selv som ødelagte. De er glad i kjæreste og barn, men må bære på vissheten om at de har skadet dem. Det er en stor grad av skam forbundet med det å være voldsutøver og det er viktig å møte klientene på disse følelsene. Jeg har også møtt klienter som er utrolig redde for seg selv, de sier de er redde de har en morder i seg og mener at rusen er det som holder morderen i sjakk. Det er faktisk traumatisk å ha traumatisert andre, og det er klart at de trenger hjelp til å fri seg fra dette og få «trollet» fram i lyset, sier han.

- HVA MED BARN som vokser opp med voldelige voksne og generasjonsperspektivet i dette?

– Å være utsatt for vold som barn kan skade barnets tilknytning alvorlig. De har opplevd vold og har opplevd fare, og dette vet vi skaper forandringer i barnets hjerne og at barnet bærer dette med seg inn i voksenalivet. Interessant og viktig er det at den kjemiske virkningen av rus kan forsterke konsekvensene av de hjerneforandringene det voldsutsatte barnet har, slik at rusen da fører til en ytterligere forverring av traumeffektene i hjernen.

– Vi vet også at voldsarven er sterk! Det er klart at vi møter klienter i risiko for å videreføre det de har opplevd til sine egne barn. En måte å bryte denne arven på er å skape koblinger mellom det en opplevde som barn og de problemer en har som voksen. Jeg er overbevist om at dette for eksempel er viktig i arbeid med gravide rusmisbrukere, de som selv skal forberedes til å bli foreldre. Snakk med de gravide rusmiddelbrukerne om hvilke voldserfaringer de har, jobb med å tydeliggjøre og å adressere erfaringene som ledd i behandlingen, sier Per Isdal.

- HVA ER DET SOM KAN VIRKE BESKYTTENDE for det voldsutsatte barnet?

– Først og fremst er det en opplevelse av trygghet, en tilknytning som representerer noe fast i barnets liv. Det kan være en trygg person i barnets nærhet, en bestemor eller

en lærer. Tryggheten styrker hjernen og skaper balanse. Det er videre betydningsfullt hvordan barnet blir møtt og hvordan barnet får hjelp til å forstå de opplevelsene det har hatt. Vi må spørre: Får barnet hjelp til å plassere skyld, skam og ansvar? Tenker barnet om seg selv at det er et svakt, slemt barn eller at hun/han er tøff som har vært gjennom så mye vondt? Det er der vi som behandlere skal hjelpe unge voksne til en bedre forståelse av seg selv, sier Isdal.

Han er videre bekymret for at det ikke er vekst i behandlingstiltak for barn. Barnevernet avdekker i større grad vanskelighetene, men det er etter hans syn ikke nok utbygde tiltak. Han trekker fram barnehusene som et godt, nytt tiltak og forteller også at hans arbeidsplass, ATV Stavanger, har fått et samarbeid med kommunen om et behandlingstilbud til voldsutsatte barn.

Erfaringer fra et rus- og voldsprosjekt

ALTERNATIV TIL VOLD (ATV) OG TYRILISTIFTELSEN gjennomførte i perioden 2007-2010 prosjektet «Rus&Vold». Hovedmålsetning var skape sammenhengende tjenester for mennesker med både rus- og voldsproblemer. Prosjektet var finansiert av Helsedirektoratet.

I en kartlegging som omtales i prosjektrapporten heter det blant annet:

- Blant 87 ruspasienter på Tyrili har 53 av 61 menn og 14 av 26 kvinner utøvd vold som voksne.
- 49 av 61 menn og 25 av 26 kvinner har vært utsatt for vold.
- 6 av 26 kvinner er dømt for bruk av vold, 2 kvinner var anmeldt for bruk av vold.
- 26 av 61 menn var dømt for bruk av vold, 40 var anmeldt.
- 2 av de 26 kvinnene mente de hadde et voldsproblem.
- 17 av de 61 mennene svarte ja på spørsmål om de hadde et voldsproblem.

Undersøkelsen viste videre at en stor andel av både kvinner og menn i utvalget hadde opplevd ulike former for vold i

barndom og oppvekst. Så mange som 71 prosent av mennene og 60 prosent av kvinnene hadde blitt utsatt for fysisk vold, og 44 prosent av kvinnene hadde vært utsatt for seksuell vold i løpet av barne- og ungdomsår. «Svært mange hadde altså hatt en oppvekst preget av ulike former for vold, manglende beskyttelse og omsorgssvikt», heter det i rapporten.

Som ledd i kartleggingen i prosjektet ble også klienter hos ATV spurt om sine rusvaner. I rapporten går det fram at til sammen 41 prosent mente de hadde et problematisk forhold til alkohol. Ingen kvinner blant ATVs klienter oppga at narkotikabruk var et problem for dem, men 17 prosent av mennene svarte bekreftende på dette. I denne gruppen er det også 30 prosent av mennene og 25 prosent av kvinnene som sier de opplevde at foreldrene hadde et rusproblem da de vokste opp. Det går videre fram at om lag en tredjedel av de spurte sier de brukte rusmidler ved siste fysiske voldshendelse.

Samtaler om vold i rusbehandling

Borgestadklinikken avdeling Loland ligger i Vennesla ikke langt fra Kristiansand. Her har man obligatoriske samtalegrupper om vold for sine pasienter. De fleste ruspasienter har enten vært voldsutøvere, vært vitne til vold eller vært utsatt for vold, forteller behandlerne.

AV **HILDE EVENSEN HOLM** TEKST OG FOTO

Samtalegruppene øker bevisstheten om problematikken, er til hjelp i bearbeidelse av vonde opplevelser – og er et bidrag til å lære hvordan kanalisere sinne og aggresjon på en ikke-voldelig måte.

Det er to voldsgrupper på Loland, en for menn og en for kvinner. Menn i

rusmiljøet har ofte vært utøvere av vold. Kvinner har sjeldnere vært det, men de har i alle fall vært offer for vold. På Loland har de gode erfaringer med å ha kjønnsdelte grupper om dette temaet.

– Kanskje er dette særlig viktig for kvinnene slik at de kan få snakke om denne problematikken i en mannsfri sone, sier ansvarlig for manngruppen, Harald Eivindson.

- RUSMILJØENE ER HARDE, DE ER SOM EN KRIGSSONE, hvor den sterkeste rett rår, forteller Eivindson. Han er en av to behandlere med ansvar for manngruppen. Han sier erfaringen er at flere har utført «torpedovirksomhet», eller de har blitt truet til å utføre voldelige handlinger mot andre. Ute av rusen føler mennene ofte skam og har dårlig samvittighet for dette. Andre har behov for å jobbe med sitt sinneproblem, de «tenner i bunn» når det er noe som provoserer og slår fort og hardt. Det å takle følelser og å lære seg teknikker for å takle sinne jobber vi mye med i gruppen, sier Harald Eivindson.

VOLD I
BEHANDLINGEN

- Kvinnene som er til behandling på Loland for sine rusproblemer har som oftest vært utsatt for ulike typer voldelige handlinger, sier terapeut Birgitta Rende. Her står hun sammen med en av deltakerne i en voldsgruppe for kvinner.

vært utsatt for ulike typer voldelige handlinger. Ofte er den seksualisert, sier Rende som møter meg sammen med en av sine pasienter fra gruppen, la oss kalle henne «Lene». Hun er rundt 30 år og har vært til behandling i to perioder, til sammen i halvannet år nå. Hun bærer på en tøff historie, med mange svik og krenkelser.

– Jeg har måttet bruke tid for å kunne snakke om volden jeg har opplevd, sier hun. – Noe av det jeg har erfart er fortrengt, og det har vært vanskelig å hente minnene fram. Det har betydd mye for meg at gruppen, de andre kvinnene som er der og terapeutene, har «rommet» historien min. Jeg visste at historien min var heftig for å si det sånn, jeg tenkte at nå slenger jeg det bare ut her, og ser hvordan det blir tatt i mot, forteller Lene. Hun sier gruppen har gitt henne mer innsikt og forståelse i hva volden hun har vært utsatt for har gjort med henne, og en bedre forståelse av sitt eget sinne.

DET SOM KOMMER FRAM i voldsgruppen er taushetsbelagt, alt som blir sagt der skal forbli i gruppen. Det er noe alle i gruppen må forplikte seg på, og som skaper en egen åpenhet og solidaritet mellom deltakerne. De møtes 15 ganger, og gruppen er lukket slik at om noen faller fra underveis så kommer det ikke nye til.

Lene forteller at hun har vært mye sint og at hun kunne eksplodere i frustrasjon.

– Jeg klarte ikke å håndtere følelsene mine, og jeg husker også at jeg var mye sint som liten, sier hun stille. Moren var narkoman, forteller hun, og Lene og broren hadde en urolig oppvekst til tross for et nært forhold til pappaen som strevde med å beskytte de to mot morens rusing. Han lyktes ikke med det, og når Lene var 13 år bestemte hun seg for å «prøve alt mamma hadde prøvd». Det resulterte i en problemfylt ungdomstid og mange år som tungt rusmisbruker.

– Da jeg var 19 år hadde jeg prøvd det meste av tunge stoffer, og jeg var bitter og sint, sier hun. Hun viklet seg også inn i flere destruktive forhold til menn som var betydelig eldre enn henne. Flere ganger

var hun utsatt for psykisk og fysisk vold og overgrep, blant annet brutale voldtekter.

I voldsgruppen bearbeides noen av sårene dette har skapt i Lenes sinn. Samtalene der kan danne et grunnlag for videre terapiarbeid hos behandler.

– Jeg har måttet trene på å komme i kontakt med følelsene mine igjen, jeg har stengt av mye, sier hun. Lene sier at sinnet hun hadde handlet om at det var en umulig oppgave for et barn og ei ung jente å stå imellom mamma og pappa. Følelsene som oppsto hver gang mamma ringte henne tungt ruset, fikk senere i livet utløp i et voldsomt sinne. Hun sier også at det å involvere seg i menn som var eldre og utnyttet henne, handlet om en lengsel etter trygghet og aksept.

- GRUPPENE GIR EN TRYGG RAMME rundt det å få mer innsikt og forståelse for egne historier, sier Birgitta Rende. Som gruppeleder styrer hun hva som hører hjemme i gruppen og hva den enkelte deltaker må jobbe med alene sammen med sin behandler. Opplegget i gruppesamlingene følger en mal hvor det hver gang skal jobbes med oppgaver. Et eksempel på en slik oppgave er «Holdninger til vold» der deltakerne får presentert en del utsagn om vold som de skal si seg enig eller uenig i. Utsagn som: «unger kan ha godt av litt ris» eller «mishandlede kvinner provoserer noen ganger mennene sine til å slå dem» eller «det som skjer innenfor familien har ingen noe med».

En annen oppgave er en skematisk tegning av en kvinnekropp og her skal deltakerne tegne inn hvor de har vært voldsutsatt. Slik kan kvinnene trene på å hente fram minner, og oppgaven kan være en hjelp til å sette ord på hva de har opplevd. Lene har gjort alle oppgavene og deltatt i to omganger i voldsgruppen fordi hennes behandlingsopplegg er langvarig og hun har hatt mye å bearbeide i forhold til sine voldsopplevelser.

– Voldsgruppen har hjulpet meg til å få kontakt med glemte følelser og støtten i gruppen har gitt meg mot til å fortelle og dele min historie, sier hun.

Det er et «ikke-dømmende fokus» i gruppa. Det skal først og fremst være rom for refleksjon og samtaler. Ikke sjeldent så har gruppedeltakerne selv vært utsatt for vold i barndommen. Typisk er vold fra en stefar – og slik lærte de som unge gutter selv en atferd med vold, og at vold var måten å sette seg i respekt på. Økt innsikt i egen historie og det å få en forståelse av den, er en del av gruppeprosessen.

DE SISTE ÅRENE er behandlerne på Loland blitt mer oppmerksomme på den seksualiserte volden som mange har fått føle på kroppen og/eller vært utøvere av. Dette gjelder både kvinner og menn, forteller terapeut og en av lederne i samtalegruppen for kvinner, Birgitta Rende.

– Kvinnene som er til behandling på Loland for sine rusproblemer har som oftest

Rektor Steinar Våge og lærerne ved Hop videregående skole har hjerte og engasjement for elevene. Design- og håndverkslærer Turid Mathisen til venstre.

BLÅ KORS-SKOLE

Med hjerte og engasjement for elevene

Steinar Våge er ny rektor ved Hop videregående skole på Askøy. Etter 22 år i offentlig skole hadde han lyst til å prøve noe nytt. – Jeg liker å jobbe med elever som har behov for ekstra tilrettelegging. Det synes jeg er utfordrende, sier han.

AV **MAY-BRITT LILJEROOS** TEKST OG FOTO

Denne skolen er en av fire videregående skoler som eies og drives av Blå Kors. Skolen har 12,5 ansatte og 32 elever, som er det en har plass til i år. Elevene går på Vg1 Design og håndverk, Vg1 Teknikk og industriell produksjon (TIP) eller

Vg2 Industriteknologi. Fra neste år har skolen fått godkjent oppstart av Vg1 Oppvekstfag og Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag i tillegg.

STEINAR VÅGE ARBEIDET I BLÅ KORS for 30 år siden. Etter det har han vært ansatt i offentlig

skole, blant annet ved Sotra videregående skole.

– Jeg var nysgjerrig på å prøve noe nytt, og tror vi har større muligheter til å bruke ressursene i en privatskole. Da jeg begynte her ble jeg positivt overrasket over lærernes engasjement for den enkelte elev. De kjenner elevene godt, det er en liten

Rektor Steinar Våge gleder seg til utfordringene i den nye jobben.

skole og elevene opparbeider gode relasjoner til lærerne, forteller den nye rektoren. Selv er han også opptatt av å møte den enkelte individuelt.

– Jeg vil være med og skape en god skole, erklærer han. – Denne skolen dekker et behov som elevene ikke finner innen det offentlige. Vi legger alt godt til rette for den enkelte, og vi kommer tett på hverandre.

Når elevene er ferdig på skolen, skal de ut og ha lærlingplass. Det er ikke alltid så lett. Elevene må registrere seg på søkermodulen Vigo.

– Lærerne her har et stort nettverk. De er relativt aktive for å hjelpe elevene til å få lærlingplass, sier Våge. – De som har tatt Vg2 Industriteknologi, kan også gå videre på Vg3 på Hop kompetansesenter, et datterselskap av skolen.

REKTOR VÅGE TAR OSS MED på en omvisning på skolen. Her finner vi toppmoderne utstyr, og ved en elektrisk dreiebenk møter vi Maren Leivestad. Hun er en av tre jenter som går på TIP. Det går tre gutter på Design og håndverk, så her brytes da kjønnsrollemønstre!

I håndverksalen treffer vi design- og håndverkslærer Turid Mathisen.

– Kom og se på det fine hjertet vårt, sier hun ivrig. – I fjor ble vi kontaktet av Kvinnepolitisk forum i Hordaland som ville markere den internasjonale dagen mot vold 25. november. Som symbol ville de ha et hjerte. Vi lagde et stort hjerte på Design og håndverk, og sokkelen det skulle stå i ble sveiset på TIP. Så stod hjertet på en stand i Bergen, og alle som ville støtte aksjonen festet små hjerter på det store. I år er temaet sommerfugl, og det skal vi også gjøre noe med, forteller Turid Mathisen.

- DET ER VENTELISTE TIL SKOLEN, forteller Steinar Våge. – Dersom det blir frafall i løpet av skoleåret, kan vi ta inn nye. Selv om det er en privatskole, er det gratis å gå her, og det er et unikt tilbud. Skolen er definert som skole for funksjonshemmede, og det er en vid definisjon. Elevene søker seg inn her på særskilt grunnlag. Så blir alle kartlagt for å få spesifikk hjelp. Vi har flere spesialpedagoger ansatt, som gir tilpasset opplæring. Vi har tilrettelagt materiell, som for eksempel lydbøker. Det er også mulighet til å ta et årskurs over to år. Skolen drives i tråd med Blå Kors sitt verdigrunnlag, men følger selvfølgelig ordinære læreplaner.

– En god skole å gå på

Kim-Reidar Aasebø (bildet) var skolelei og fullførte ikke utdannelsen som tenåring. Nå vil han komme seg videre og går andre året på Hop videregående skole på Askøy. – Du finner ikke bedre lærere enn de som er her! sier han.

AV MAY-BRITT LILJEROOS TEKST OG FOTO

Kim-Reidar (24) trives i mindre skolemiljø.

– Det er lettere å bli kjent med de andre elevene, og lærerne er mer tålmodige. Her får jeg god oppfølging, sier han.

Etter han rundet 20, skjønte han at han måtte ta tak i ting.

– Jeg ville komme meg videre i livet, og da må man prioritere. For å få en god jobb må papirene være i orden. Nå går jeg på Vg2 Industriteknologi. Målet mitt er å bli industrisveiser offshore, forteller han.

– Hvordan er det å være en av de eldste elevene på skolen?

– Det går greit å ta seg av de yngre. Her blir ingen banket. Når jeg sa at klassen måtte holde kjeft så jeg fikk med meg undervisningen, var læreren enig med meg, flirer Kim-Reidar.

– Jeg ble godt tatt imot, og det er en god gjeng her. Kim Reidar er født og oppvokst på Askøy, og på fritiden er han ungdomsleder på Mekkeriet på Amcar-bygget på Florvåg.

– Trivsel er viktig, både på fritiden og i jobb.

Derfor er jeg glad jeg nå får en utdanning innen noe jeg har lyst til å arbeide med. Det er up to date utstyr her også. Konklusjonen må bli at Hop er en god skole å gå på, erklærer Kim-Reidar.

Maren Leivestad står ved den moderne dreiebenken. Hun er en av tre jenter som går på Teknikk og industriell produksjon (TIP).

Ved Hop Kompetansesenter gjør vi skoletapere om til vinnere, forteller daglig leder Dag Wangen.

Et kompetansesenter som gjør tapere til vinnere

– Vi som arbeider på Hop Kompetansesenter har høy faglig kompetanse. Vi har også interesse for å hjelpe den enkelte utover det en kan forvente, sier daglig leder Dag Wangen.

VIDEREGÅENDE
KURS

AV MAY-BRITT LILJEROOS TEKST OG FOTO

Hop Kompetansesenter på Askøy ble startet i 2008 med to ansatte. Det er et datterselskap av Hop videregående skole. Blå Kors Eiendom står for lokalene, og kjøpte i sin tid en bygning på 600 kvm2 til virksomheten.

– Men det «spiste fort på seg», smiler Dag Wangen. – Nå er vi fem ansatte, har 1000 kvm2 til undervisningsrom og verksted, og i 2011 hadde vi en omsetning på nesten 8 millioner kroner.

Kompetansesenteret gir fagbrev eller kompetansebevis i sveis og mekaniske fag til ca 15 elever som går på Vg3 der. De gjennomfører ca 50 fagprøver i året, ca 200 sveisesertifikat og kurs til ansatte i mange store bedrifter som eksempelvis Aker Solutions, Forsvaret, NAV og enkeltpersoner.

– VI ER «STORE» PÅ SVEISEOPPLÆRING og jeg tror vi har fått et godt renommé, forteller Wangen. – Vi har elever her som ikke har fått læreplass og som har slitt med rusproblemer. De hadde fortsatt vært i faresonen hvis de ikke hadde fått

plass her. De har vært tapere i den vanlige klasseromsundervisningen. Derfor har vi mest praktisk undervisning med teori innbakt. De hever seg kolossalt her.

Dette er en sårbar gruppe som vi snur om til vinnere, smiler Wangen. – Så her har vi fått til noe unikt. Ungdom som ikke har fått læreplass får tilbud om Vg3 gjennom samarbeid med fylkeskommunen i fagene plate, sveis og industrimekanikk.

– I FORHOLD TIL INDUSTRIEN ufarliggjør vi dem som har hatt et rusproblem. Folk ser

Det er mye utstyr å holde orden på ved Hop Kompetansesenter på Askøy, forsikrer daglig leder Dag Wangen.

at folk som har slitt med rus ikke er farlige, og at dette ikke er negativt i forhold til kompetanse. Samtidig ufarliggjør vi industrien for dem som er elever her, forteller Wangen. – Vi har nesten ikke frafall i forhold til vanlig videregående skole, og vi har fått mange ut i arbeid. Alle får et papir når de er ferdig, enten sveisesertifikat, kompetansebevis eller fagbrev, sier han – og fortsetter:

– Alle som jobber her har en positiv holdning til dem som kommer inn. Har

de problemer vil vi hjelpe til å løse de og ikke gjøre de større. Jeg vil påstå vi er en unik gjeng som har interesse for å hjelpe den enkelte utover det du kan forvente, understreker kompetansesenterleder.

DE ANSATTE VED HOP KOMPETANSESENTER er instruktørene Raymond Madsen, Rune Bekkenes, Svein Bruvik og kontorist Marielle Thorsen. Dag Wangen har selv bakgrunn fra 20 år som sveiser og platearbeider ved BMW skipsbyggeri, lærer ved

Bjørkåsen skole, opplæringsleder på Ifos og lærer ved Hop videregående skole. Det var da han så at en del elever trengte mer hjelp for å komme i lære eller arbeid at han tok initiativ til å begynne med kompetansesenteret som et datterselskap av den videregående skolen. Kompetansesenteret er selvfinansierende og markedsfører seg mot industrien.

– Vi dekker hele Vestlandet, og gir et tilbud utenom det vanlige til industri, NAV, kommuner og enkeltpersoner, sier Wangen.

Med litt hjelp fra «kanonbra lærere»

– Vi har bare positive ting å si om kompetansesenteret, sier to ivrige fagbrev-elever. – Her er det kanonbra lærere som hjelper oss mye.

AV MAY-BRITT LILJEROOS TEKST OG FOTO

Vi kaller dem «Roy» og «Terje». De er begge tidligere rusmisbrukere. Nå holder de er de i gang med å ta fagbrev i sveis på Hop Kompetansesenter på Askøy.

– Her har de et fleksibelt opplegg i forhold til behandling, forteller Terje (27). Han er i fase tre i regi av Floenkollektivet som drives i regi av Haukeland universitetssykehus og Helse Bergen. I første fase er det inntak, i fase to arbeider de på en gård og i fase tre bor de i et kollektiv i Bergen, alt mens de prøver å bygge nettverk og ta utdanning. Fase fire er så egen leilighet, jobb og poliklinisk oppfølging.

– Jeg begynte å ruse meg da jeg var 13 år, og levde lenge et dobbeltliv, sier Terje. – Men da jeg ble 22 år og begynte med heroin, skar alt seg. Det skremte meg hvor fort alt raknet, og jeg havnet nesten i rennesteinen. Da bestemte jeg meg for at jeg ikke ville leve sånn, jeg ville ha et normalt

liv. Men det har krevd mye, sier han alvorlig. – Det er vanskelig å bygge et rusfritt nettverk, det er ikke gjort på én-to-tre. Hverdagen blir ofte kjedelig og mangler høydepunktene som rusen ga.

– Jeg har flyttet mye og manglet tilhørighet. Jeg søkte mot ting på kanten av loven, og hadde alltid problemer med lærerne. Jeg var aldri en A4-elev, jeg gjorde ikke lekser – og tegnet og drodlet i time-ne. Så jeg fikk raskt et stempel. Men på Steinerskolen gikk det litt bedre.

Her på Hop Kompetansesenter forventer ikke lærerne at du skal være sånn og sånn, men hjelper deg og ser deg. De har gitt meg masse veiledning og gjort det lettere for meg å nå målet mitt, som er å ta fagbrev i sveis. Jeg har allerede blitt tilbudt fast stilling i en bedrift som senteret har kontakt med. I industrien er det sånn at hvis du er ærlig får du nye sjanser. Det viktigste for dem er at du gjør en god

jobb. Jeg ser fram til å få utdannelsen min og begynne å arbeide, avslutter Terje.

ROY (22) HAVNET OGSÅ I ET DÅRLIG MILJØ og begynte å eksperimentere med stoff.

– Grunnen var vel usikkerhet og opposisjon, sier han. I tre år holdt han på med hasj, piller og amfetamin og var langt nede.

– Jeg har en narkoman bror, og jeg ville ikke ha et sånt liv, som ikke er noe liv, forteller han. – Derfor flyttet jeg vekk fra miljøet og fikk god støtte fra venner og den nærmeste familie. Men noen trekker seg vekk og har stemplet meg for alltid. Jeg fikk også god hjelp av utekontakten i Åsane som går rundt og snakker med ungdommene.

Her på kompetansesenteret er det kanonbra lærere som har hjulpet meg mye, fortsetter Roy, som også skal ta fagbrev i sveis. Han har lyst til å arbeide offshore.

Begge guttene har fått plassen gjennom fylkeskommunen, og mener mange flere burde fått vite om muligheten.

– Det burde vært mer informasjon om det, for det er et fantastisk tilbud. Dette er de helt enige om.

Roy ser fram til å få fagbrev i sveis.

Ann Marie Johansen (til v) og Ann-Margritt Leirfall Saksvik skal sammen drive Barnas Stasjon Lier/Drammen. De to damene ser entusiastisk fram mot et nytt halvår med mange planer og idéer.

Barnas Stasjon – godt i gang i Lier og Drammen

NYE TANKER

De startet opp for bare et halvt år siden. I dag er rundt 250 brukere tilknyttet stasjonen, og åtte familier kommer innom flere ganger i uken. Det er vel hva man kan kalle en positiv utvikling.

AV **TINA FAGERHUS BRODAL** TEKST OG FOTO

ten og vinteren. Vi skal finne på så mye morsomt sammen, understreker den ferske lederen.

HØSTFERIE, BRUKTMARKED, adventskos og julefeiring er bare noen av planene dette halvåret.

– Ja, vi mangler ikke planer. Det er sikkert, ler Ann Marie.

– Og høstferien er først ut! Aktivitetene allerede klare. Da er det gårdsbesøk og bowling som står på agendaen.

– Vi tror dette blir morsomme arrangement både for små og store, der hele familien kan kose seg sammen med felles opplevelser. Barn elsker jo å være sammen med dyrene på en bondegård, smiler Ann-Margritt.

Hun legger til at huset i Bergstien selv sagt også kommer til å være oppe, slik at det bare er å stikke innom.

I VÅR ARRANGERTE Barnas Stasjon bruktmarked i lokalene i Bergstien, et tiltak som ble en stor suksess. Faktisk var responsen både blant givere og kjøpere så voldsom at de to lederne har bestemt seg for å arrangere et nytt bruktmarked allerede denne høsten, nærmere bestemt mot slutten av oktober.

– Vi fikk inn store mengder barneklær i alle størrelser. Folk var ivrige og gavmilde. Vi fikk inn babyklær der prislappen fortsatt hang på, uteklær som så å si ikke var brukt og flotte ullklær, som vi så solgte til familier som ikke har så mye penger å bruke på klær, forklarer Ann Marie, før hun legger til:

– Det finnes mange barnefamilier i Drammen som sliter med å få endene til å møtes. Og vi tror at et slikt bruktmarked i alle fall kan lindre litt.

Nytt denne gangen er at de også skal ta imot og selge mammaklær, altså klær til gravide kvinner.

– Ja, vi tror at mange kvinner absolutt ikke har råd, eller tar seg råd, til å kjøpe ekstra dyre klær som man kun bruker i

noen få måneder. Likevel, noe skal man jo ha på over den voksende magen, forklarer damene ivrig.

De er også overbeviste om at svært mange ønsker å gi bort mammaklær etter endt bruk.

– Ja, hvorfor ikke? En vinn-vinn-situasjon uten tvil, konstaterer Ann Marie.

DENNE HØSTEN starter også Barnas Stasjon opp med aktivitetsgrupper, et tilbud som i følge damene er svært ønsket og etterspurt.

– På denne måten kan man oppnå flere ting på samme tid. Gjennom gruppene møter man nye mennesker, vennskap utvikles, man kommer seg ut og får brukt kroppen, understreker Ann-Margritt som er primus motor for dette prosjektet.

– Jeg vet hvor viktig fysisk aktivitet er for mennesker, og selvsagt spesielt hyggelig dersom man får det sosiale i tillegg, forklarer Ann-Margritt og legger til:

– Gjennom Barnas Stasjon får familier mulighet til å bli kjent med andre familier, og slik blir nettverket deres hele tiden utvidet. Mange av våre brukere har svært få personer å støtte seg på, og gjennom Barnas Stasjon møter de familier som er i liknende situasjoner. De kan gjensidig hjelpe og avlaste hverandre.

– Det er jo ikke bare lett å stille opp på for eksempel foreldremøter dersom man ikke har noen til å passe barna, understreker Ann Marie.

Hun poengterer at både lunsj- og middagsgruppene fortsetter på ukentlig basis fram mot jul.

DET ER TROSS ALT ikke lenge siden Barnas Stasjon i Lier og Drammen startet opp. Et halvt år går fort, og det tar ofte tid å bygge opp en brukergruppe. Men her i huset i Bergstien har de kommet langt og godt på kort tid. Da jeg forlater de lyse og trivelige lokalene i Bergstien, diskuterer de to ansatte hvem som skal bake muffins morgenen etter. For i morgen fylles huset igjen av glade stemmer, av matlukt og latter.

FERIEN ER OVER. Sommeren er på hell, og selv om været viser seg fra en sommerlig side, er det skarpere i luften nå. Huset i Bergstien i Drammen, der Barnas Stasjon holder til, er for øyeblikket rolig. Men de to kvinnene som arbeider der, Ann Marie Johansen og Ann-Margritt Leirfall Saksvik, kan forsikre oss om at det ikke var slik for en time siden.

– Nei, her er det heldigvis fullt liv og springende små føtter mange dager i uken. Nå har vi akkurat avsluttet og sagt «ha det» til lunsjgruppen, smiler Ann Marie fornøyd.

– Ja, det var så kjempekoselig å være med, ivrer Ann-Margritt.

Hun har sin aller første dag på jobb, og gleder seg til å bli enda bedre kjent med alle brukerne.

– Jeg ser virkelig fram mot denne høs-

Sommer me

Tjue spente små og store dro til Kristiansand Dyrepark med Barnas Stasjon denne sommeren. Her ventet et eventyr utenom det vanlige. Gjengen fra Lier og Drammen bodde i Abra havn, sammen med kapteinen selv og sjørøverne hans, og her kunne de se Sabeltanns skute, «Den sorte dame», seile inn til havna og fortøye. De fikk til og med lov til å entre skuta. En av kveldene fikk familiene oppleve kveldsshowet til kaptein Sabeltann, noe som uten tvil utgjorde høydepunktet for mang en liten pirat.

Også et besøk i Kardemomme by var utrolig populært. Her fikk barna treffe både politimester Bastian, Tobias i Tårnet og mange, mange flere kjente fjes. Det var en lykkelig gjeng som etter endt besøk satte kursen hjem.

I sommer besøkte Barnas Stasjon også

Folkemuseet i Oslo, en dag mange barn og voksne kommer til å huske lenge. Her fikk alle oppleve en annen tid når det gjaldt klesdrakter og matlaging.

Her kan du få lese noen av hilsenene Barnas Stasjon i Lier og Drammen fikk fra brukerne etter årets sommerferie.

« Den 10. juli reiste 22 blide og fornøyde mennesker mot Kristiansand. I egen buss hadde vi med en svært så hjelpsom bussjåfør. Bussturen var lang, men alle barna var i godt humør og hadde det morsomt. Å ha en helt egen buss var veldig stas.

« Kaptein Sabeltann og Kardemomme by var to store

attraksjoner som flere så veldig fram til. Og ikke minst tømmerrenna stod høyt oppe på lista. Noen fikk til og med kjøre den to ganger... Av dyrene var løvene og tigerne veldig spennende. Apene var også morsomme.

« Vi våknet tidlig av at den sorte dame, båten til kaptein Sabeltann, kom inn i havnen

d Sabeltann

med skyting av kanoner. Lange-mann og mannskapet sang og kom inn til havna og hilste på. Etter dette gikk vi i gang med å fullføre aktivitetsheftet der barna skulle gå på skattejakt. De lette etter skattekister og gikk igjennom ildprøven og løste opp-gaver på Valdemars skute. Barna fikk klipp i heftet for hver opp-gave de løste. Heftet ble levert inn da vi dro og alle fikk bevis på at de var ekte sjørøvere. De fikk et armbånd der det stod: Jeg er en sjørøver.

« Vi overnattet ved et idyl-lisk tun med gamle sør-landshus, en attraksjon som Lin-da Eide har glemt! Om kvelden hadde vi hyggelig samvær med følgende nasjoner representert: Afghanistan, Norge, Kina, Viet-nam, Mo i Rana og Eritrea. Det var lærerikt.

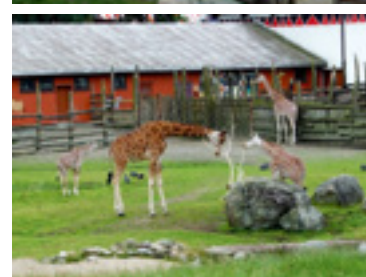
« Vi var i Dyrehagen til vi nærmest ble kastet ut

– til stengetid og snart senge-tid... Vi hadde det kjempegøy! Du skulle vært der! Takk til dere alle som var med på å oppfylle våre drømmer!

« Mens vi stod på parke-ringsplassen utenfor museet, så tenkte jeg på hvor heldige vi er som har hverandre å dra på tur sammen med. Vi gikk etter hvert inn i en svunnen tid...

« Vi reiste inn i forskjellige tidsperioder og med for-skjellige stiler. Fra den lille hus-mannsposten, til barokken og den viktorianske storhetstid. Møblene ble mer og mer utsmykket, regis-trerte jeg.

« Klærne fra den viktorian-ske tiden var helt råe, sy-nes jeg, og upraktiske. Særlig ble kvinnene rammet, der kjolelivet hang som på en lampeskjerm så bred som en låvedør...

I juni sendte generalsekretær Jan Elverum (innfelt) dette brevet på vegne av Blå Kors Norge til Norsk Presseforbund med «forslag om nye punkter i Vær Varsom-plakaten og Tekstreklame-plakaten etter svensk modell».

VÆR VÆRSOM-
PLAKATEN

Blå Kors maner pressen til større selvjustis

Blå Kors Norge oppfordrer pressen til større varsomhet i omtale av alkoholholdige produkter. Organisasjonen har fremmet et forslag til nytt punkt i pressens «Vær Varsom»-plakat. Norsk Presseforbund ser positivt på Blå Kors' initiativ.

AV STEINAR GLIMSDAL TEKST OG FOTO

Det var i et brev til Norsk Presseforbund som ble sendt rett før sommeren at Blå Kors Norge ved generalsekretær Jan Elverum foreslo et nytt punkt i den redaksjonelle «Vær Varsom»-plakaten og i «Tekstreklameplakaten». Punktet som foreslås maner til særlig varsomhet «spesielt innenfor områder der loven begrenser eller forbyr muligheten for reklame, for eksempel legemidler, tobakk, alkohol.»

«Vi har de siste årene gjort gjentatte ganger forsøkt å rette oppmerksomhet rundt mediernes massive dekning av alkohol, som etter vårt syn er så omfattende i form og innhold at det i praksis utradere reklameforbudet,» skriver generalsekretær Jan Elverum i brevet til Norsk Presseforbund og fortsetter: «I dette arbeidet har vi samlet og meldt inn konkrete eksempler til Pressens Faglige Utvalg og til Helsedirektoratet. Ett viktig felt vi er opptatt av i den forbindelse er viktigheten av pressens ansvar for å være særlig kritisk til informasjon fra Vinmonopolet, øl-, vin- og spritimportørene og produsentene som står bak...»

GENERALSEKRETÆR JAN ELVERUM VISER TIL AT SVENSK PRESSES etiske regelverk inneholder en formulering som anmoder journalister om å være spesielt aktomme og kritiske i behandling av forbrukerstoff der loven innskrenker retten til å publisere reklame. Dette gjelder i Sverige (som i Norge) legemidler, tobakk, alkohol og reklame rettet mot barn.

– Blå Kors er i likhet med Norsk Presseforbund en sterk tilhenger av presse-

og ytringsfrihet. Vi ønsker her å fremme et forslag som vil bevisstgjøre media og journalister i større grad om deres ansvar i forhold til å overholde integriteten i møte med informasjon som kommer fra alkoholimportører og produsenter, sier generalsekretær Jan Elverum. – Med et slikt punkt i norsk presses etiske regelverk viser Norsk Presseforbund som fellesorgan for norske massemedier i etiske og redaksjonelt faglige spørsmål en særlig respekt overfor rusmisbrukets ofre i Norge.

ELVERUM VISER TIL BLÅ KORS-RAPPORTEN FRA 2009 som dokumenterte at landets fire største aviser i løpet av ett år dedikerte hele 312 helsider til «lanseingspreget alkoholstoff». I 2008 hadde Dagbladet og VG til sammen 37 forsider med henvisninger til omtale av alkoholprodukter. I tillegg kommer et stadig mer omfattende tilbud på internett, med vin-databaser, produktanbefalinger og drinkoppskrifter på redaksjonell plass.

– Omtalen har virkning som reklame. Det er effekten på konsumentene som er viktig for oss. Når folk blir eksponert for dette i så stort omfang så stimulerer det til økt forbruk, sier Jan Elverum.

Generalsekretær i Norsk Presseforbund, Per Edgar Kokkvold, ble i sommer utfordret av Vårt Land til å kommentere Blå Kors' utspill. Han sier til avisen at han ikke er avvisende til forslaget:

– Vi setter pris på at også organisasjoner utenfor pressen engasjerer seg i de presseeetiske normene, så jeg kan love at for-

slaget fra Blå Kors vil bli behandlet med stor seriositet, sier Kokkvold.

Han er imidlertid ikke enig i Blå Kors' påstand om at pressens dekning av alkohol i dag i praksis «utradere reklameforbudet».

– Jeg forstår hva Blå Kors mener. De har jo rett i at det er ganske stor dekning av vinmonopolets månedlige slipp og så videre, og det kan man like eller mislike. Men reklame er det i hvert fall ikke – det er forbrukerveiledning, sier han i følge Vårt Land.

I DET RUSFRI GÅR I TRYKKEN MELDES DET at generalsekretær Kokkvold har tatt initiativ til revidering av Vær Varsom-plakaten. Han foreslår at styret i Norsk Presseforbund nedsetter en komité som skal vurdere endringer i Vær Varsom-plakaten, melder Journalisten.no. Det legges opp til den mest omfattende revisjonen siden 2005. Også endring av Tekstreklameplakaten skal være en del av mandatet.

Det foreslås at komiteen skal drøfte fire konkrete punkter, deriblant forslaget fra Blå Kors Norge. I tillegg skal blant annet forslag som er fremmet i forbindelse med Norsk Redaktørforenings rapport om «tekstreklame i en digital tid» drøftes.

Det er meningen at komiteen som nedsettes også på eget initiativ skal kunne fremme forslag om endringer og tilføyelser til Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten. Thomas Spence fra Norsk Journalistlag er foreslått til å lede komiteen. Det forventes at komiteen legger fram en innstilling til våren.

KAN DU HJELPE OSS?

Vi i Blå Kors barn og ungdom (BKU) er i en kritisk periode i høst - og vi trenger din hjelp!

BKU trenger å bestå av totalt 700 betalende medlemmer under 27 år innen utgangen av 2012. Dette er et krav fra Barne- og familiedirektoratet, og når vi ikke det målet vil vi i en periode på 5 år miste årlige inntekter på 200.000-300.000 for å drive arbeidet vårt videre. Dette er mye penger for oss. Vi er pr dags dato rundt 600 medlemmer så hvert nye medlem betyr mye!

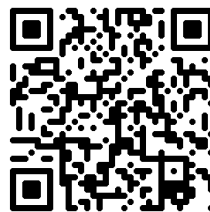
HVA KAN DU GJØRE? Kanskje har du et barn, en nevø/niese, barnebarn eller fadderbarn som du tenker kunne blitt medlem i BKU? Hva med å spørre han/henne om det? Medlemskapet koster bare 100 kroner i året – og du som voksen kan gjerne betale denne kontingenten!

HVORFOR BLI MEDLEM? Som medlem i BKU bidrar man til en bedre oppvekst for andre barn og ungdom. I høst får nye medlemmer og ververe (!) vår flotte mobilpusseklut. Alle medlemmer får også medlemsbladet Rusfri og får tilbud om å bli med på årlige BKU-leirer.

HVA GJØR BKU? Vi har lokale lag rundt i Norge, både speidere og Adventuragrupper, driver ulike rusforebyggende prosjekter og har årlige leirer. Sjekk blakors.no og bkung.no for mer informasjon.

HVORDAN BLI MEDLEM? Enten send mail til post@blakors.no, ring oss på 22032740, registrer deg på www.bkung.no/bli-medlem, send en sms med teksten «Bkung medlem» til 2440 eller skann QR-koden under med mobilen din. Vi trenger informasjon om navn, adresse, fødselsdato på medlemmet og informasjon om hvem som betaler.

TAKK FOR AT DU VIL GJØRE EN INNSATS FOR BLÅ KORS BARN OG UNGDOM!

QUIZ OG SEMINAR PÅ SKJÆRGÅRDS-FESTIVALEN

Det var mange unge som heiv seg over Blå Kors rusquiz på Skjærgårds Music & Mission Festival på Risøya ved Tvedestrand i juli. Blå Kors hadde stand og arrangerte seminar under det som regnes som landets største kristne ungdomsarrangement.

AV STEINAR GLIMSDAL TEKST OG FOTO

Mens kristenrockerne Switchfoot og Stryper fikk bakken til å riste, holdt Blå Kors stand på festivalområdet midt i det yrende livet på vakre Risøya. Den innholdsrike ungdomsfestivalen hadde tilbud til alle og enhver, og flere tusen unge var innom i løpet av dagene 3. til 8. juli.

Blå Kors ved programsjef Amund Gillebo og informasjonssjef Steinar Glimsdal bidro med innholdet til et etikkseminar der tema var ansvarlighet i omgang med alkohol. De godt og vel 40 tilhørerne ble så invitert bort på Blå Kors-standen for å samtale mer om temaet. Mange benyttet anledningen.

De besøkende på Blå Kors-standen kunne også

få informasjon om medlemskap i Blå Kors, og i løpet av den korte uka fikk organisasjonen 13 nye medlemmer. I tillegg ble det holdt en krevende rusquiz som fikk en stor og entusiastisk

deltakelse. Her ble det lokket med både caps og t-skjorter som premier. Og hovedpremien, en praktisk mini-projector, var det en 20-åring fra Hafrsfjord og et ferskt Blå Kors-medlem, Eirik Lunde, som stakk av med.

Irene Haugland fra Sauda og Inger Johanne Haugeland fra Finsland prøver seg på quizen. De var i år på Skjærgårds for fjerde gang. De møttes første gang for flere år siden på Justøy bibelcamping - litt lenger sørover langs kysten - og har vært venninner siden.

Vandretur i Alpe (Foto: Yngve Andersson)

NORSKE BLÅ KORS-SPEIDERE INNTOK SVEITS I SOMMER!

I sommer var hele 97 Blå Kors-speidere på leir i Kandersteg i Sveits. Speidere fra Evje, Vennesla, Kolltveit og Kristiansand pakket ryggsekkene i slutten av juli og kom tilbake én uke senere med fantastiske minner.

AV YNGVE ANDERSSON

Evje og Vennesla fylte opp en buss og reiste den lange veien nedover kontinentet, men stemningen var på topp. Kolltveit og Kristiansand reiste med fly og tog. Kandersteg Internasjonale Speidersenter har leirer hele året og har plass til 1.500 speidere. Senteret ble etablert i 1923 og samler speidere fra hele verden. Kandersteg ligger innerst i en dal 1.100 meter over havet og er omgitt av høye fjell og isbreer.

FØRSTE OPPGAVE etter ankomst var å skaffe mat. Vi tømte et bakeri for brød og kjøpte det vi ellers trengte. Så var det å sette opp teltene som kom med bussen fra Evje. Rosignalet i Sveits er litt tidligere enn i Norge, men det gikk bra siden vi var så trøtte etter en lang reise.

DAG 2 var ypperlig til en tur i fjellet. Vi tok heisen opp til Oescheinen See, en god test for dem med høydeskrekk.

Til tross for masse folk på stiene fikk vi både en god trim og spennende spaseretur ned de bratte bakkene mot Kandersteg. Om kvelden deltok vi på internasjonalt leirbål. Det startet med dunder og brak, og et forfriskende regnskyl.

DAG 3 fortsatte med regn, men det passet godt med programmet vårt. Bli-kjent-løype i leiren og Kandersteg stod på programmet. De norske speiderskjerf stod høyt i kurs i Kandersteg, og mange byttet til seg eksklusive skjert fra USA og andre land.

DAG 4 startet svært tidlig for oss. Et av høydepunktene skulle testes i dag: Zermatt og Gornegrat. Etter to timer kunne vi stige ut av toget i Zermatt, klar for neste etappe: «klatretog» opp til Gornegrat på 3.100 moh. Det var bare Matterhorn som gjemte seg i skyene, ellers så vi rester av breer, snø og fjelltopper.

Her var det tynn luft! Lungene besto testen opp litt stigning til vår egen middagsservering. Et fantastisk høydepunkt på vår leir i Sveits! På ettermiddagen koste vi oss nede i Zermatt, før togturen hjem til leiren.

DAG 5 var haikdag. Vi hadde tre løyper: Kort, lang og ekstrem. Felles for alle var heis opp i fjellet og overnatting på alpehytte. Vi lærte en ny døgnrytme på alpehyttene: Tidlig i seng og grytidlig frokost.

DAG 6 gikk med til å komme seg hjem fra haik, og vi inviterte speidere fra England og Italia til vårt leirbål.

DAG 7 var 1. august og det er nasjonaldagen i Sveits. Dagen feires ikke slik vi feirer 17. mai, men sannelig fikk vi en fin dag! Hele staben på 75 i leiren var på beina for å lage en super feiring. Internasjonal frokost på idrettsplassen var første økt med 36 nasjoner representert. Deretter startet en masse speideraktiviteter rundt om i leiren. Om kvelden var alle leirens 1.500 deltakere samlet igjen for parade med flaggborg. Marsjen gikk fra leiren, ned hovedveien til Kandersteg, hvor vi samlet oss ved jernbanestasjonen. Her møtte vi resten av innbyggerne i Kandersteg. Et imponerende fyrverkeri avsluttet det hele.

DAG 8 var leiren over og vi pakker sakene og reiser hjem. Mange ville gjerne vært der ei uke till!

Blå Kors-speiderne var den største gruppa i leiren med hele 97 deltakere. (Foto: Yngve Andersson)

Parade på Sveits' nasjonaldag. (Foto: Yngve Andersson)

Dagstur til Gornegrat, 3.100 moh. Her serverte vi middag. (Foto: Hilde Karine Kvalheim)

KOLLEKTIV

Det er berre ni personar som får heile turnusen på Blå Kors Bosenter til å gå opp. Her har verksemdleiar Tormod Simonsen overlapp med kollegaen Dagny A. Johannessen.

Blå Kors Bosenter - eit stort og veldrive kollektiv

I same bygg som hovudkontoret til Blå Kors Noreg ligg Blå Kors Bosenter. Når som helst på døgnet gjennom heile året tek dei i mot personar som akutt treng eit tak over hovudet.

AV **STIAN SELAND** TEKST OG BILDER

Så lenge Blå Kors har vore i Storgata 38 i Oslo har det blitt drive ein form for butilbod der: Hybelutleige, tilsynsheim og overgangsbustad. Blå

Kors Bosenter, som blir drive av Blå Kors Øst, har sidan 2009 hatt ein avtale med Oslo kommune om akutt døgnovernatting.

Tormod Simonsen er verksemdsleiar og forklarar at det er eit stort spenn på kva slags bebuarar busenteret har: – Det kan vere alt frå Per frå

Odalen som ikkje rakk toget heim, ein som ikkje kan bu heime på grunn av eit vanskeleg ekteskap, til meir marginaliserte grupper i samfunnet som slit med å kome inn på den tronge bustadmarknaden, seier han. – Det dreier seg ofte om sosiale problem over tid. Dei som bur her er nok ikkje den slitne, alkoholiserde personen, snarare tvert i mot.

ETTERSOM BUSENTERET ER EIT AKUTTBOD for dei som slit med å kome inn på bustadmarkna-

Blå Kors Bosenter

har 41 hyblar, som gir ein kapasitet på 14.965 liggjedøgn i året.

Hyblane blei renovert og modernisert i 2002–2003 og har eget bad og toalett med varmekablar, balansert ventilasjon, uttak for telefon, kabel-TV og internett. Møbleringa er sovesofa eller seng, kvilestol, TV/videobenk, skrivebord m/stol, kjøleskap, overskap, garderobeskap og bokhylle. Alle vindauge i hyblane blei skifta våren 2008. Fleire hyblar målast opp årleg, og pr medio februar 2012 avsluttast måling av alle korridorar i hybelbygget.

Fellesområda er i 4. etasje, og lokala er nye og moderne etter rehabilitering i 2007. Det er eit fullt utstyrt kjøkken med alt naudsynleg utstyr for at fleire kan lage mat samstundes. Det er stove og salong med TV, internettkafe med 4 PC-ar og vaskerom med vaskemaskinar og tørketromlar.

Kontordelen er innbydande, praktisk og skjerma frå fellesområda, men likevel lett tilgjengeleg for brukarane.

Belegg i 2011:

- 14 851 liggjedøgn totalt på årsbasis
- 256 brukarar, 240 menn og 16 kvinner totalt

Kjelde: Årsmeldinga til Blå Kors Øst for 2011

FAKTA

den, er det ikkje meininga at bebruarane skal bli lenge. I følgje Tormod er det nokon som blir buande veldig kort, medan andre blir buande lengre: – Det er eit brukbart omløp.

– Sjølv om vi er i nedslagsfeltet for rus, jobbar vi ikkje spesifikt med rus, men med bustadproblematikk. Det er to veldig ulike innfallsvinklar, bustadproblematikk famnar veldig mykje breiare. Å vere den som plutsleg ikkje har noko tak over hovudet kan vere både du og eg, påpeikar Tormod. Han legg til at dei har erfart at ein god del av brukarane har store utfordringar, særleg på det psykiatriske, utan at det er eit godt nok tilbod i psykiatrien.

– Det skaper eit spenn, som vi må leve med. 42 personar delar eit fellesområde, busenteret er som eit veldig stort kollektiv. I det store og det heile fungerer det som eit godt og veldrive kollektiv. Så klart, det er ei utfordring med rus, men vi opplever at det er lite synleg rus og lite rusåtfærd her.

– **DER HAR DU NERVEN I HUSET**, seier Tormod og peikar mot fellesområdet til busenteret som er på andre sida av kontordøra hans. Han fortel vidare at dei tilsette på busenteret arbeidar for å regulere miljøet og gjere busenteret til ein huggeleg stad å vere. Mange tilsette er det ikkje: – Vi er eit lite team som trivast godt, det er berre

ni personar som får turnusen til å gå opp. Det gjer at vi er veldig gjensidig avhengige av kvarandre. Personalet opplever det å vere saman med bebruarane når ein er aleine på kvelds- eller nattevakt som veldig huggeleg. Dette er ein krevjande jobb, men veldig triveleg, understrek Tormod som har jobba på senteret sidan 2004.

Verksemdleiaren opnar ein skrivebordsskuff og trekk fram ein kalkulator. – Det hadde vore interessant å sjå kor mange liggjedøgn vi har på årsbasis, seier han og tastar inn på kalkulatoren. – På eit år har vi cirka 15.030 liggjedøgn. Det er godt opp mot 100 prosent belegg, og det gjer at vi får ein veldig stabil og god drift, avsluttar Tormod.

ALKOHOL-
LOVGIVNING

Engasjerte deltakere under alkoholløringen i Lesotho, Dr. Neo Morojele fra South African Medical Research Council (til v) og Lehloenya Mahao fra IFBC.

Ny satsing på effektiv alkohollovgivning i Lesotho

En ny nasjonal alkohollovgivning er under utarbeiding i Lesotho. Nå er det viktig å sikre politisk vilje til å gjennomføre lovendringen i tråd med rådene fra Verdens helseorganisasjon.

AV **TORUNN SÆTHER** TEKST OG FOTO

Lesothos helseminister Hon. Dr. Pinkie Rosemary Manamolela åpnet 12. september en to dager lang høring om den nye nasjonale alkohollovgivningen som er under utarbeiding i Lesotho. Sammen med helsedepartementet i Lesotho var Blå Kors Norge og Blå Kors Internasjonale Forbund (IFBC) vertskap for konferansen. Om lag førti representanter fra det sivile samfunn og ulike relevante departementer deltok for å lære om de mest effektive måtene å forebygge skadelig bruk av alkohol, samt drøfte konkret innhold i lovgivningen.

LESOTHO VAR ETT AV FLERE LAND i det sørlige Afrika som for få år tilbake arbeidet frem en alkohollovgivning basert på rådene fra en konsulent som arbeidet på oppdrag fra den globale alkoholindustrien. Dette ble ikke oppdaget før Lesotho hadde innført en svært industrivennlig

alkohollovgivning som erfaringsmessig ikke fører til redusert alkoholkonsum. På denne måten sikret industrien seg mot en nedgang i salgstall.

Blå Kors Norge har i nært samarbeid med organisasjonen FORUT siden 2009 besøkt flere av disse landene med prosjektet «Alkoholpolitisk opplæring i utviklingsland» og slik bidratt til kunnskapsoverføring til både statlige organer og det sivile samfunnet om hva en effektiv alkohollovgivning bør inneholde. Kurset i Lesotho ble holdt i 2011, og i kjølvannet av kurset grep helsedepartementet inn og overtok ansvaret for alkohollovgivningen fra departementet for turisme, miljø og kultur.

I år har det vært bevegelse i arbeidet med ny alkohollovgivning under ledelse av helsedepartementet. Høringsrunden nå i september var den andre så langt i prosessen. I Lesotho er det en sterk alkoholindustri som gjerne hadde sett

at de hadde innflytelse i dette arbeidet. Det er også en utbredt frykt for de negative konsekvensene et forbud alkohol reklame/sponsorvirksomhet innen sport og musikk vil kunne få. Det er derfor viktig å ha aktive pådrivere gjennom kunnskapsdeling og solid støtte til de som er involvert inn i prosessen.

MOTSTANDEN FRA INDUSTRIEN og deres støttepillere er stor. Vi vet at gjennom skattelegging og oppretting av et fond av typen en i dag ser i Botswana, så er ikke faren stor for at de som som i dag får støtte av industrien skal miste inntekter. Tvert i mot vil en regulering av alle deler av alkoholindustrien (produksjon, markedsføring, salg) bidra til færre utgifter for Lesotho gjennom blant annet en redusert sykdomsbyrde. Dette er et budskap som ikke kan gjentas for ofte, verken i Lesotho eller andre steder.

Her holder Lesothos helseminister Dr. Pinkie Rosemary Manamolela sitt innledningsforedrag under høringen.

Flere av dem som deltok på kurset til Blå Kors/FORUT i 2011 har av helsedepartementet blitt invitert inn i arbeidet med lovutkastet. De har bidratt til at prosessen så langt er fri for industriens innflytelse og til at innholdet per i dag ligger nært opp til det Verdens helseorganisasjon anbefaler, og som Blå Kors Norge fronter i vårt opplæringsprogram. Høringsrunden denne gangen favnet enda videre enn den forrige. Om lag førti personer var til stede og Blå Kors Norge oppfordret derfor helsedepartementet i Lesotho til å sette av tid til en kursdel under høringen. Dette ble godt mottatt og 12. september ble i sin helhet viet dette.

BLÅ KORS NORGE SØRGET FOR at kurset ble holdt av Dr. Neo Morojele. Hun er til daglig ansatt ved South African Medical Research Council og er en anerkjent forsker innen så vel strukturell forebygging (skattelegging, regulering av tilgjengelighet av alkohol etc) som behandling av rusavhengige. Dr. Morojele var også hovedinnleder under kurset som ble holdt i 2011, og hun har et nært forhold til Lesotho. I tillegg deltok også Dr. Morojele, Marguerite Reagan fra Verdens helseorganisasjon, Lehloenyah Mahao (IFBC) og Torunn Sæther fra Blå Kors Norge aktivt under høringen begge dager.

To innholdsrike og ikke minst effektive dager til tross, utfordringene for Lesotho

står i kø. Det store spørsmålet mange involverte stiller seg, er om det er nok politisk vilje til å gjennomføre hele prosessen, og om sluttresultatet kommer til å være i henhold til de råd Verdens helseorganisasjon holder frem i sin globale strategi for å redusere skadene av alkoholbruk.

UTFORDRINGENE KNYTTET TIL ALKOHOL-INDUSTRIEN er store. Det er også uavklarte spørsmål rundt hvordan en skal håndtere de som i dag lever av å lage og selge alkohol hjemmefra. Mange av disse er kvinner uten andre muligheter for inntekt. Blå Kors Lesotho gjennom Thaba Bosiu Centre har erfaring fra dette gjennom sitt arbeid i Butha-Bute der de hjelper kvinner som tidligere har brygget øl til å skape nye inntektskilder med utgangspunkt i lokale råvarer og ressurser. Kanskje er dette en modell som kan brukes også i andre distrikt i Lesotho.

Helsedepartementet er, sammen med sine støttespillere fra det sivile samfunn og andre departement, godt på vei mot målet om en god forskningsbasert nasjonal alkohollovgivning i Lesotho. Dersom det videre arbeidet holdes fri for industriens økonomiske interesser og den politiske viljen til å kjøre løpet ut opprettholdes, håper vi om ikke lenge å se en lov på plass i Lesotho som vil beskytte både samfunn, familier og den enkelte konsument mot alkoholens skadevirkninger.

Barnas Stasjon på Kola-halvøya

I Russland konsumerer hver person i gjennomsnitt over 15 liter ren alkohol per år. Det er dobbelt så mye som i Norge. Problemene med alkohol og skadevirkningene er enorme. Og de som lider mest av dette er som alltid barna.

Blå Kors Norge har i samarbeid med Norges Samemisjon støttet lokalt arbeid med kunnskap og erfaring. Fagfolk fra Lade Behandlingssenter i Trondheim har holdt kurs for blant annet psykologer og fengselsansatte om motiverende intervju, og det planlegges kurs om rus og graviditet og barn som fødes med alkoholskader (FASD).

Nylig kom det en melding om et tilskudd fra Helse – og omsorgsdepartementet som gjør det mulig å starte opp en Barnas Stasjon i byen Revda, noen timers kjøring sør for Murmansk. Det er allerede kjøpt en leilighet som skal pusses opp og fylles med aktiviteter. Her vil en kunne gi oppfølging og veiledning til foreldre – og tilby sosiale aktiviteter for barn og familier. (Rusfri)

«Er det BARE business?»

Den globale alkoholindustrien ser på Afrika som et potensielt voksende marked. Men industriens aktivitet i Afrika er i stor grad i konflikt med målet om utvikling for alle. Dette blir det satt grundig fokus på under et halvdagsseminar på Litteraturhuset i Oslo.

Tid: Tirsdag 23. oktober 2012, kl 0900-1200

Sted: Kjelleren på Litteraturhuset i Oslo

Seminaret arrangeres av Blå Kors Norge, og hit er invitert noen av verdens fremste eksperter på den multinasjonale alkoholindustriens frammarsj i utviklingsland: Gerard Hastings fra Storbritannia, Wim van Dalen fra Nederland, Lovemore Mughandira og Selima Henoka fra Namibia. Seminaret er gratis og vil i sin helhet foregå på engelsk. Det har fått overskriften: «Is it JUST business?»

Påmelding må skje senest innen fredag 19. oktober til Eva Frydenborg ved Blå Kors hovedkontor, e-post: eva.frydenborg@blakors.no

En gave til Blå Kors - et valg som rekker lengre enn livet.

Blå Kors Norge har i over 100 år hjulpet mennesker som lider på grunn av eget eller andres rusmisbruk. Vår erfaring er at rus ofte må sees i et familie- og generasjonsperspektiv. Og ofte er det barna som rammes.

Når vi arbeider på rusfeltet, har vi lang historie å bygge på. Men det er fremtiden vi er opptatt av. Det må gjøres gode valg for fremtiden. Vi ønsker å gjøre alt vi kan for at morgendagen skal bli bedre for de vi møter.

Dersom du ønsker å gi en testamentarisk gave til Blå Kors sitt arbeid, skal du vite at du er med på å skape en god framtid for ett menneske, for noen barn, for noen pårørende, for ett samfunn.

Ønsker du ytterligere opplysninger eller en samtale med oss, hører vi gjerne fra deg.

Blå Kors Norge
Storgata 38
0182 OSLO
Tlf. 22 03 27 40
post@blakors.no
www.blakors.no

Siv Merethe Myhra (til v) og Eli Marie Wiig ved Borestadklinikken Blå Kors Sør forsker på gravide rusmiddelmisbrukere og deres barn.

FORSKNING

Viktig forskning i gang ved Borgestadklinikken

De mest sårbare barna, de som er født av mødre med tunge rusmiddelproblemer, er i fokus i to forskningsprosjekter som er i gang ved Borgestadklinikken Blå Kors Sør. Forskere er Siv Merethe Myhra og Eli Marie Wiig, begge doktorgradsstudenter ved Universitetet i Oslo, Det medisinske fakultet.

AV HILDE EVENSEN HOLM TEKST OG FOTO

Forskning om gravide rusmiddelmisbrukere og deres barn har vært mangelfull i Norge. Tvangslovgivningen er unik i verdenssammenheng, men erfaringene finnes det lite dokumentasjon på. Siv Merethe Myhras doktorgradsarbeid skal bidra til å belyse hvordan tilbakeholdelse i institusjon under svangerskapet påvirker mor og barn. Hun er i gang med en kvalitativ sammenligningsstudie av tvangsinnlagte og frivillig innlagte gravide i rusinstitusjoner. Formålet er å få mer kunnskap om hvordan rammene rundt svangerskapet påvirker tilknytningen mellom den gravide og barnet i magen.

Siv Merethe Myhra forteller at hun skal gjøre dybdeintervjuer med omkring 10 kvinner som er frivillig innlagt og like mange som er tvangsinnlagt. Intervjuene vil skje på Borgestadklinikken og i andre institusjoner som har lignende tilbud. Myhra er behandlingsansvarlig for kvinner innlagt ved Borgestadklinikken familieenhet og kan av habilitetshensyn ikke intervjuer kvinner fra denne avdelingen. Kvinner fra «Skjernet Enhet», som tar i mot gravide etter § 10-3 i Helse- og omsorgstjenesteloven, er imidlertid med i studien.

BAKGRUNNEN FOR INTERESSEN FOR TEMAET er hennes faglige engasjement for denne gruppen, forteller Myhra. Hun har lang erfaring fra Borgestadklinikken og har jobbet ved familieenheten som terapeut de siste 10 årene. Enheten gir et langtidstilbud til foreldre med småbarn

hvor en eller begge voksne har omfattende rusproblemer. Frivillig innlagte gravide behandles også ved enheten. Blant foreldrene som får behandling på enheten er det også mødre som var innlagt på tvang under svangerskapet og som går videre i behandling sammen med barnet sitt.

– Jeg har observert at mødrene som kom fra tvangsopphold under svangerskapet gjennomgående viste en bedre tilknytning til barnet sitt enn kvinnene som var frivillig innlagt under svangerskapet. Jeg har undret meg over hvorfor det er slik, og hvordan dette kan henge sammen. Det er bakgrunnen for at nysgjerrigheten min ble vekket for dette temaet, forteller Myhra.

Som ledd i forskningen skal hun også snakke med behandlere til kvinnene gjennom et fokusgruppeintervju. Her vil deres forståelse av begrepet «tilknytning» stå sentralt, hvordan de oversetter denne forståelsen til klinisk praksis, og hvordan det kommer til uttrykk i behandlingsopplegget. I forskningsperioden er Myhra ansatt 50 prosent som stipendiat ved Kompetansesenter rus – region sør (KoRus – Sør).

ELI MARIE WIIG JOBBER VED KORUS – SØR. Hun har bakgrunn som sykepleier og har en mastergrad i pedagogikk. Wiigs forskning dreier seg om den rusmiddelavhengige kvinnen og hennes forståelse av det å være en god mor. Hun skal intervjuer mødre med små barn som er i behandling for sitt rusproblem, og som selv har erfaringer med rusmisbruk hos omsorgsgivere i oppveksten.

– Jeg håper at min forskning kan være et bidrag til å skape en bedre forståelse for hvordan

vi kan stoppe generasjonsoverføringen av problemer i familier med rusavhengighet, sier Wiig. Hun mener forskning viser at det er en sårbarhet som utvikles når oppveksten er preget av de voksnes rusmiddelmisbruk og at belastningene fra barndom og oppvekst kan gi vanskeligheter seinere i livet i form av psykiske og fysiske helseplager, kriminalitet eller rusavhengighet.

WIIG SKAL SNAKKE MED OMKRING 10 KVINNER som alle er rekruttert til studien fra familieenheten på Borgestadklinikken. Metodikken også i denne studien er kvalitative dybdeintervjuer. Målet for undersøkelsen er å få større innsikt i hvordan de rusavhengige småbarnsmødrene forstår hva det vil si å være en god mor. Det gjøres ved å intervjuer kvinnene minst to ganger i løpet av den tiden de er innlagt. Her snakker forskeren med kvinnene om hverdagen med barnet, deres egen oppvekst, hva var godt og hva var belastende i egen oppvekst og hvordan de planlegger framtida sammen med barnet sitt.

Eli Marie Wiig skal videre snakke med en støtteperson til hver av kvinnene i studien. Dette kan være barnets far, en nær venn, en søster eller andre som kvinnene selv plukker ut som deres viktigste støttespiller. Hensikten med denne delen av forskningsprosjektet er å forstå hvordan sosial støtte kan være av betydning for disse familiene og barnas oppvekstforhold. Siste del av studien består av data fra miljøterapeutene fra familieenheten. Disse vil bli intervjuet om sin forståelse av hva morsrollen innebærer og hvordan de bruker dette i sitt kliniske arbeid med å bidra til å gjøre de innlagte kvinnene til gode mødre.

Siv Merethe Myhra og Eli Marie Wiig ble tatt opp som doktorgradsstudenter ved Universitetet i Oslo, medisinsk fakultet i mars 2011. Tidsrammen for forskningen er fram til 2017 og etter planen skal de første to artiklene publiseres i løpet av 2013.

Forsvarsverk mot alkohol i bokform

Carl-Gustaf Severin:

**DET ER ALDRI GALT Å VÆRE
TOTALAVHOLDSMANN**

Originalens tittel:

**Det är aldrig fel att vara helnykter
Norsk oversettelse ved Asbjørn Dahl**

Hermon Forlag, Kjeller 2012, 157 sider

Hvis du skal lese én bok i livet hvor det er god sammenheng mellom tittel og innhold så les gjerne boka med den lange tittelen «Det er aldri galt å være totalavholdsmann» og undertittel: «Et edru blikk på alkoholkulturen i menighetene». Forfatteren, den svenske predikanten Carl Gustav Severin, får man et troverdig forhold til ved å følge ham gjennom deler av hans innholdsrike og «nykteriske» liv.

Kall gjerne boka et forsvarsverk mot alkohol. Nokså sikkert er det at de som leser boka og er avholds fra før forblir avholds etter å ha lest boka. Først og fremst ønsker nok Severin å nå de som ikke er avholds, få dem over på et prinsipielt og et bevisst avholdsstandpunkt. Og ikke minst ønsker Severin å nå unge kristne ledere når han dedikerer boka til «den nye generasjon kristne som skal ta over stafettpinnen».

Boka veksler mellom avholdsstandpunktet generelt og kristnes forhold til alkohol spesielt. Særlig interessant og

høyaktuelt, også i vår norske sammenheng, er sistnevnte problemstilling. Det er nemlig lett å være enig i at det lureste er å droppe alkoholen helt når man leser historier om fulle piloter, mord under beruset tilstand, fyllekjøring med døden eller lemlestelse til følge, ødelagte familier med mer.

Allikevel, tenker denne anmelderen, er den skandinaviske realiteten at et klart flertall ikke velger et personlig totalavhold. Når det gjelder alkohol i menighetssammenheng derimot har Severin en annen innfallsvinkel. Her slår han et slag for alkoholfrie menigheter ut fra et solidarisk perspektiv og ut fra nestekjærligheten; menigheten som et sted hvor alle mennesker, både de uten og de med åpne eller skjulte alkoholproblemer, trygt kan være. Samfunnet får færre og færre alkoholfrie soner, og menigheten og kristne miljøer bør igjen bli en trygg arena. Og lederne bør gå foran som gode eksempler. Styrken i argumentasjonen er at Severin her ikke bare snakker om et spesifikt avholdsstandpunkt, men løfter fram verdien edruskap i menighetssammenheng. Dette kapitlet i boka må gjerne komme på pensumlista for kristne ledere!

Les gjerne boka selv og tenk på alkoholen rolle der du er i livet, i din nære omgangskrets, i ditt åndelige fellesskap. Valgene man tar varierer, men forhåpentligvis kan alle enes i at «det aldri er

galt å være totalavholdsmann...»

Boka er lettlest – og det er det heller ikke noe galt i. Litt kuriøst er det at hele 47 av de 157 sidene er «Tillegg». De består av informasjon om misbruk, alkoholens negative fysiske konsekvenser, FAS (Fetal Alcohol Syndrome) og fortellinger om rehabilitering foruten oversikt over brukte bibelske skriftsteder.

Amund Gillebo

Gave til Blå Kors fra Kongsberg Maritime

Storbedriften Kongsberg Maritime (6.700 ansatte i mer enn 25 land – med hovedbase i Norge) startet i fjor en prøveordning hvor en i stedet for å gi sommergave til sine ansatte i Norge, ga en gave til samfunnsnyttige formål. Det var de ansatte selv som tok initiativ til ordningen. Derfor ble det også i år valgt ut fire ulike ideelle organisasjoner som alle driver landsdekkende nasjonale prosjekter. De ansatte hos Kongsberg Maritime har hatt anledning til å påvirke fordelingen av støtte ved å stemme på den organisasjonen de ønsker deres andel av støtten skal gå til.

I år ble følgende fire organisasjoner valgt ut: Norsk luftambulans, Redd Barna, Blå Kors og Nasjonalforeningen for folkehelse. Det var eienomssjef i Blå Kors Norge, Odd Gjerpe, som representerte organisasjonen ved overrekelsen av den sjenerøse gaven på 25.000 kroner. (Rusfri)

Odd Gjerpe tar i mot gavesjekken på vegne av Blå Kors. Han står sammen med Ingunn Jensen Gould fra Kongsberg Maritime. (Foto: Christina Fjellstad)

Michael Daniel Kristiansen til minne

Tidligere administrasjonsleder i Blå Kors Oslo krets, Michael Daniel Kristiansen, døde 2. juni i en alder av 89 år.

Daniel Kristiansen ble født inn i en frelsesoffiser-familie, og i fredsåret 1945 gikk han inn i den samme tjenesten. Etter å ha arbeidet en rekke steder i landet som offiser, begynte han i Kristenfolkets Edruskapsråd. I 1960 ble han så kalt av Kristelig Folkepartis daværende generalsekretær, Olav Bryn, til en nyopprettet stilling som ungdomssekretær i partiet. Siden ble han generalsekretær, en stilling han hadde fram til 1974. Daniel arbeidet så i det kristne ukebladet Familien som disponent, før han begynte som administrasjonsleder for Blå Kors Oslo krets i 1976.

I Daniel Kristiansens tid i Blå Kors ble ansatte og beboere ved hybelskipet «O.T. Moe» overført til det nyetablerte Østråt Vernehjem på Nesodden, og Blå Kors Kontaktsenter ble åpnet i Storgata 38 i Oslo. To livskraftige Blå Kors-virksomheter oppsto i det samme året, nemlig 1980. Daniel Kristiansen ble i Blå Kors fram til pensjonsalderen. Han var en svært aktiv pensjonist og var ofte i Spania om vinteren sammen med sin kjære Justine. Daniel var samtidig en engasjert deltaker i arbeidet til den norske Turistkirken i Benidorm. Et annet hjertebar for ham var Kameratforbundet av tidligere frelsesoffiserer, der han var leder i flere omganger. Han var også ofte å se som andaktsholder i Blå Kors-sammenheng.

Daniel Kristiansen hadde ofte et smil og et godt ord å dele med dem han traff på sin vei.

Vi lyser fred over minnet til et varmt og engasjert medmenneske.

Magnar Lie

Blå Kors samles i Asker i november

Stedet er Thon Hotel Vettre i Asker, og tidspunktet: onsdag 14. og torsdag 15. november. Det handler om den årlige «Nettverkskonferansen» som i 2012 arrangeres i et samarbeid mellom Blå Kors hovedkontor og Blå Kors Øst.

AV STEINAR GLIMSDAL

Hovedfokuset i konferansen er menneskelige relasjoner. Overskriften er: «Relasjoner – til glede og besvær». Temaet blir belyst fra svært ulike innfallsvinkler ved hjelp av en rekke interessante foredragsholdere. Samlingen er myntet på både ansatte og frivillige innen Blå Kors.

Følgende plenumsforedrag står på listen:

- Kristin Clemet (leder, CIVITA): Frivillige organisasjoners plass i møte med framtidens utfordringer. Hvordan skal Blå Kors kunne hevde seg i møte med morgendagen?
- Anita Strand (virksomhetsleder, Blå Kors Senter): Verdiarbeid som inspirasjon og retnings-giver ved et behandlingssenter
- Per Arne Dahl (prest, forfat

ter og skribent): Å reise seg etter en rystelse

- Jan Elverum (generalsekretær, Blå Kors Norge): Blå Kors – framtidens samfunnsaktør
- Helga Braathen (prosjektleder, Blå Kors Senter) og Tor Egil Hagen (avdelingsleder, Blå Kors Senter): Samspill mellom selvhjelpsgrupper og behandling
- Dagfinn Enerly (foredragsholder og tidligere fotballspiller): Relasjoner – til glede og besvær. Om egeninnsats og samspill i rehabilitering

Det blir også en presentasjon og arbeidsøkt rundt den ferske Stortingsmelding 30 (2011-2012) «Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk» ved statssekretær Kjell Erik Øye. Mot slutten av torsdagen vil det også bli avholdt en «Sinnsro-gudstjeneste» ved prest Yngvar Ruud. Håpet er at parallellseminarene under Nettverkskonferansen også skal kunne treffe bredt og godt blant både ansatte og frivillige. Temaene i år er:

- Verdiarbeid i praksis
- Blå Kors' skoler og attføringsbedrifter som fyrårn på sine felt
- Familiekubb – et selvhjelpstilbud i spesialist-helsetjenesten
- Bli en bedre lytter. Oppmerksomt nærvær i samtalen

Du kan finne nærmere program og påmeldings-skjemaer på www.blakors.no eller ring Blå Kors hovedkontor 22 03 27 40.

Nytt kristelig studieforbund med vind i seilene

Kristelig studieforbund (K-Stud), der Blå Kors Norge er blant de mange medlemsorganisasjonene, hadde sitt første ordinære årsmøte i våres. Der ble en uttalelse vedtatt som understreker at opplæring er en viktig forutsetning for utvikling og vekst både for den enkelte, våre kristne trossamfunn og organisasjoner, og for de lokalmiljøene vi er en del av. Derfor er bevisst satsning på kunnskapsformidling og utvikling av ny kompetanse et viktig strategisk satsningsområde.

I 2011 rapporterte K-Stud 3,708 studieaktiviteter med 34.202 deltakere og nesten 112.000 studietimer. Denne opplæringen drives i regi av frivillige, grasrotbaserte menigheter og organisasjoner.

K-Stud legger økumenisk tenkning bak sin virksomhet. Medlemsorganisasjonene representerer et mangfold av trosretninger og har ulike tradisjoner for trosutøvelse, evangelisk virksomhet, sosialt arbeid og annet samfunnsengasjement. Læringsaktiviteter innen dette store økumeniske landskapet har også betydning for utviklingen av demokratiet i Norge.

De ser også at mange lokale menigheter, organisasjoner og institusjoner ikke har nok ressurser til å kunne satse på opplæring slik de ønske seg, men mener dette er mulig å løse gjennom lokalt samarbeid.

Dette er noe som gjelder din forening! Besøk www.k-stud.no!

Det ikke å ta disse familiene og barna på alvor er noe av det minst lønnsomme et samfunn kan gjøre.

Alle barn og unge bør ha et godt liv!

«Alle barn og unge bør ha et godt liv.» Det er lett å være enig i utsagnet. Dette er vel nærmest som en floskel å regne, en floskel som ofte dukker opp når vi debatterer samfunnsutfordringer. Alle mener jo at barn og unge skal ha det godt. Ingen mener noe annet.

AV MAGNAR LIE

Men når regjeringen benytter uttrykket i en stortingsmelding gjør vi klokt i å lytte. Regjeringen slår dette fast i den nye stortingsmeldingen – Meld. St. 30 (2011-2012) «Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk» – som ble lagt fram rett før sommerferien. Da er det ikke en floskel lenger, men et politisk mål. Det forplikter og utfordrer.

BARN I NORGE HAR DET STORT SETT GODT, men det gjelder ikke alle. Faktisk er det mange barn og unge som har en riktig vond og vanskelig hverdag. Blant dem som har det vanskeligst er barn som vokser opp med rusmisbruk i hjemmet. Regjeringen er tydelig i sin stortingsmelding: Slik skal vi ikke ha det, denne gruppen skal vi gjøre noe for.

I stortingsmeldingen ble det innført et nytt begrep: «passiv drikking». Egentlig et meningsløst begrep, men som en parallell til begrepet «passiv røyking» gir det mening. Helse og omsorgsministeren bruker «passiv drikking» om «skader og problemer som følge av andres alkoholbruk» og sier at konsekvenser av passiv drikking for tredjepersoner, skal være premissgivende for rusmiddelpolitikken i årene som kommer.

PÅRØRENDE TIL RUSMISBRUKERE vil alltid være sterkt berørt av «passiv drikking». For hver alkoholavhengig er det i gjennomsnitt minst tre personer som sliter med reaksjoner og sympto-

mer som direkte følge av «passiv drikking». Aller mest utsatt og sårbare er barn som vokser opp med foreldre som ruser seg.

Stortingsmeldingen fastslår at inntil 150 000 norske barn bor sammen med foreldre med risikofylt alkoholkonsum. Av disse bor 70 000 barn sammen med foreldre som har så stort alkoholkonsum at det går ut over familiens daglige fungering, og 30 000 av disse rammes i alvorlig grad. Det er ufattelige tall som virkelig utfordrer. Utfordringen går i første rekke til kommunene. Men utfordringen om å gjøre noe for å lindre og hjelpe treffer hver enkelt av oss.

Det er vanskelig fullt ut å forstå den usikkerheten og angsten et barn føler når det ikke vet om mor eller far er edru når det kommer hjem. Å ta med venner hjem er utenkelig, for tenk om mor ligger full på sofaen i dag også? For barn er lojale mot foreldrene og det blir viktig at ingen utenfor får vite hvordan det egentlig står til der hjemme. For en som ikke har opplevd dette på nært hold er det vanskelig å sette seg inn i hvordan det er å vokse opp med mye rus hjemme. Angsten blir blandet med skam og skyldfølelse for det som skjer, og det blir en tung ryggsekk å bære med seg inn i voksenlivet.

SETT I ET LANGSIKTIG SAMFUNNSØKONOMISK PERSPEKTIV, er det ikke å ta disse familiene og barna på alvor noe av det minst lønnsomme et samfunn kan gjøre. Ikke å sette inn tilstrekkelige ressurser tidlig i barnets liv er en sikker måte å skaffe kommunene større utgifter på. Det er ikke slik at alle som vokser opp med rusmisbrukende foreldre selv blir rusmisbrukere. Mange klarer seg bra. Men det er altfor mange som får problemer med å mestre livet som voksen. Beste måten å forhindre dette på er å sette inn gode tiltak i familien tidlig i barnets liv. Å hjelpe foreldrene til å være foreldre, bidrar til at barna kan få

KRONIKK

lov til å være barn. Det reduserer både barns lidelse og kommunens framtidige sosialhjelpsbudsjett.

BLÅ KORS' UTFORDRING TIL REGJERINGEN er at de gode ordene i stortingsmeldingen omsettes i praktisk politikk. Budsjettene både i stat og kommune må de kommende årene vise at omsorgen for noen av de mest utsatte i samfunnet er mer enn en festtale i forkant av et valg. Kommunene har fått en rekke utfordringer de siste årene, ikke minst som følge av samhandlingsreformen. Det viser seg allerede at noen kommuner får så store kostnader, som følge av samhandlingsreformen, at tiltak for utsatte barn og unge nedprioriteres. Det kan vi som samfunn ikke sitte rolig og se på.

Ideelle organisasjoner som eksempelvis Blå Kors og Kirkens Bymisjon har stort engasjement her. Mange kommuner vil ha stor nytte av å samarbeide med ideelle organisasjoner på dette feltet.

Blå Kors har tiltak som Barnas Stasjon og Kompasset i flere byer. Andre organisasjoner har andre tiltak for målgruppen. Vi inviterer kommuner til samarbeid om etablering og drift av enda flere tiltak. Gode prosjekter i samarbeid mellom kommuner og ideelle organisasjoner vil bidra til at regjeringens visjon kan bli virkeliggjort for stadig flere. For vi er jo alle enige om at alle barn bør ha det et godt liv, er vi ikke?

MAGNAR LIE
DIREKTØR, BLÅ KORS NORGE

Blå Kors trenger flere frivillige, kunder og givere!

BLÅ KORS TRENGER FLERE FRIVILLIGE, KUNDER OG GIVERE TIL VÅRE GJENBRUKSBUTIKKER I TØNSBERG, DRAMMEN OG OSLO!

HAR DU LYST OG TID TIL FRIVILLIG ARBEID, ER DU HJERTELIG VELKOMMEN TIL EN PRAT! VI HAR MANGE ULIKE OPPGAVER TIL BESTE FOR BLÅ KORS' ARBEID BLANT BARN OG UNGE. OPPLÆRING VIL BLI GITT.

FOR NÆRMERE INFORMASJON KONTAKT: BLÅ KORS NORGE
V/STAAL TREVLAND, TLF 907 00 069.

NÅR DET GJELDER BUTIKKEN I OSLO KAN DU OGSÅ TA KONTAKT MED BLÅ KORS HOVEDKONTOR V/MONICA, TLF 22 03 27 46

Kom og se vårt vareutvalg!

Butikken Nytt+brukt Drammen
Besøksadresse: Tordenskiolds gate 80
(Strømsø v/Holmenbrua)
Tlf: 32 82 90 00
Åpningstider: 10-16 (mandag, onsdag og torsdag, stengt tirsdag, fredag og lørdag)

Butikken Nytt+brukt Oslo
Besøksadresse: Thv Meyers gate 89 (ved gamle Schous bryggeri)
Tlf: 22 37 65 92 / 22 03 27 46
Åpningstider: 11-17 (mandag-torsdag, stengt fredag), 12-16 (lørdag)

Butikken Nytt+brukt Tønsberg
Besøksadresse: Trælleborggata 10 (v/Biltema)
Tlf: 33 33 16 10
Åpningstider: 10-16 (mandag-fredag, stengt lørdag)

BUTIKKEN
nytt+brukt

MA vil ha alkolås på skoleskyss

MA – rusfri trafikk og livsstil setter pekefingeren på gang- og sykkelstier og alkolås på skoleskyss. – Mennesket i trafikken står høyt på agendaen, sier redaktør i Motorføreren, Hans Erik Hansen. – Vi i MA har i alle år arbeidet for trygg og rusfri trafikk i tillegg til å være en bilorganisasjon som arbeider for medlemmene.

AV MAY-BRITT LILJEROOS TEKST OG FOTO

– Hver høst er det en spennende tid for alle små som skal legge ut på skoleveien og alle andre som skal på skolen, enten det er gjennom skoleskyss, på sykkel- og gangveier eller (ikke minst) veier uten dette. Det har vi tatt utgangspunkt i og satt pekefingeren på, og mener at her må det en ytterligere satsing til, understreker Hansen.

– **TRAFIKKEN GÅR FORT I DAG**, mange er uoppmerksomme, og det kan skje ulykker som er så alvorlige at vi helst ikke vil tenke på det. Tallene både fra Norge og utlandet viser at det er de myke trafikantene, fotgjengerne og syklistene, som kan vise en økning. I denne gruppen er skolebarna en veldig utsatt gruppe.

– Det er likevel slik at barn ikke får sykle alene til skolen før de er ti år, særlig fordi sidesynet ikke er skikkelig utviklet før i denne alderen?

– Det bør legges til rette for at barna kan lære seg å ferdes trygt i trafikken. Hvis foreldrene sykler eller går med barna bør det også bygges ut gang- og sykkelstier. Det vil ikke bare gagne skolebarna, men hele lokalmiljøet, både når det gjelder trafikksikkerhet og folkehelse. Vi trenger alle å bevege mer på oss, og vi kan få en helsegevinst hvis vi sykler og går, sier Hansen.

– Hvem skal betale for disse gang- og sykkelstiene?

– Det er mange som kiver om pengene innen trafikksikkerheten. Både midtdele og bedre motorveier er gode innsatser. Nå er det en nasjonal transportplan 2014-2023 under arbeid. Hvis vi får inn disse synspunktene allerede der, kan det legges et løp for at budsjettpostene kan finnes.

OM LAG 4 AV 10 I DE YNGSTE ALDERSGRUPPENE kjøres av foreldrene. Ofte blir det et kaos med biler som kjører, biler som parkerer, syklende og gående barn. Hansen kjenner igjen det bildet, der man stresser og prøver å gjøre ting på den enkleste måten. Men han mener man bør ha litt konsekvenstenkning.

– Må jeg å kjøre noen kilometer for fort? Må jeg å parkere her? Må jeg å ta en short cut eller noe annet som kan skape en uheldig situasjon? Vi bør også tenke på at her er vi i vårt eget nærmiljø, det er naboens barn, og vi har jo omsorg for hverandre.

Mange steder stiller politiet opp de første skoledagene og sjekker bruk av bilbelte og bilseter. Det synes Hans-Erik Hansen er et veldig bra tiltak.

– Vi i MA har også kampanjer rettet

– I vårt arbeid for en rusfri livsstil er det ingen som kan være uenig i målet. Ingen er for rus i trafikken, sier redaktør i MA, Hans Erik Hansen.

mot skolebarn, men helst mot de som er eldre, de som begynner å nærme seg den alderen at de skal kjøre bil, der vi har vårt spesielle fokus på rus, opplyser Hansen.

– Vi har 65 avdelinger rundt om i landet, der vi blant annet driver med holdningsskapende arbeid blant unge for å bevisstgjøre dem.

MA ØNSKER OGSÅ Å INNFØRE ALKOLÅS på skoleskyss. – En alkolås er en enkel innretning, et håndholdt apparat på størrelse med en mobiltelefon. Den blåser man i noen sekunder, og har man en promille på over 0,2, vil ikke kjøretøyet starte, forteller Hansen. – Finland og Frankrike har innført det, og også noen fylker her i landet. Vi mener det bør bli et nasjonalt påbud. Ikke fordi det har vært mange og alvorlige ulykker, og vi mener heller ikke at den enkelte sjåfør skal mistenkes for noe som helst, men det er et symbol og en håndgripelig handling fra samfunnet som viser omsorg for skolebarna. Man er sikret en frihet fra å møte ruspåvirkete sjåførere i trafikken. MA har hatt dette som en flaggsak i ti år, noe som vi gjentar hver gang vi møter politikere og gir innspill til offentlig budsjettarbeid. Nå har alkolås blitt et anerkjent begrep, og folk vet hva det er. Det burde være like naturlig som sikkerhetsbelte i bilene, erklærer Hansen. Det

er lagt inn et forslag om økt utbredelse til Nasjonal transportplan 2014-2023.

Hans-Erik Hansen har vært på flere konferanser i det siste, blant annet et stort symposium i Helsingfors. – I USA og Canada har alkolås vært brukt i flere tiår. Der er det også slik at folk som har blitt tatt for fyllekjøring, må installere alkolås i bilen senere. Det er nå sendt inn et forslag til justisministeren i Norge om folk som blir tatt for kjøring med promille kan installere alkolås istedenfor å miste sertifikatet.

1. FEBRUAR KOM DET EN LOV I NORGE som sier at politiet kan teste folk langs vegen med hensyn til rus fra narkotika og medikamenter på samme måte som alkohol. Folkehelseinstituttet har beregnet hvilke stoffkonsentrasjoner i blodet som tilsvarer en forbudt alkoholpromille på 0,2. Strafferammene er de samme som på alkohol. Norge er først i verden med denne loven! forteller Hansen.

– I vårt arbeid for en rusfri livsstil er det ingen som kan være uenig i målet. Ingen er for rus i trafikken. Likevel ser vi at tallet på dødsulykker forårsaket av rus holder seg på om lag to av ti. Alkolås ville på en effektiv måte stoppe den som vil sette seg bak rattet i alkoholpåvirket tilstand, sier Hansen til slutt.

Barn i faresonen

 ULSTEIN KOMMUNE www.ulstein.kommune.no	 Arendal kommune www.arendal.kommune.no	 Frogn kommune Psykisk Helsetjeneste www.frogn.kommune.no	 Odda kommune www.oddakommune.no	 Lom www.lom.kommune.no	 LARDAL KOMMUNE www.lardal.kommune.no	 Holtålen kommune www.holtalen.kommune.no
 Kautokeino kommune Psykiatritjenesten www.kautokeino.kommune.no	 Røros kommune Psykisk Helsetjeneste www.roros.kommune.no	 Skjervøy kommune www.skjervoy.kommune.no	 Tysfjord kommune Psykiatritjenesten www.tysfjord.kommune.no	 Målselv kommune www.malselv.kommune.no	 Sola kommune www.sola.kommune.no	 Tjøme kommune www.tjome.kommune.no
 Harstad kommune www.harstad.kommune.no	 Lavangen kommune www.lavangen.kommune.no	 Finnøy kommune www.finnoy.kommune.no	 Gol kommune Psykisk helsevern www.gol.kommune.no	 Vardø kommune www.vardo.kommune.no	 Enebakk kommune www.enebakk.kommune.no	 Hol kommune Psykisk Helsetjeneste www.hol.kommune.no
 Tysnes kommune Helse- og Sosialetaten www.tysnes.kommune.no	 Lyngen kommune www.lyngen.kommune.no	 Trondheim kommune avd. Rus www.trondheim.kommune.no	 Stavanger kommune Oppvekst og Levekår www.stavanger.kommune.no	 Bø kommune www.boe.kommune.no	 Namsos kommune Helse og Omsorg www.namsos.kommune.no	 Frogn kommune Barneverntjenesten www.frogn.kommune.no
 VINDAFJORD KOMMUNE Helse og Psykiatri www.vindafjord.kommune.no	 Sarpsborg kommune Kompetansesenter rus og psyisk helse www.sarpsborg.com	 Austrheim Brannvern www.austrheim.kommune.no	 Hurum kommune Virksomhet for barn, ungdom og voksne www.hurum.kommune.no		 Radøy kommune barne- og familietjenesta www.radoy.kommune.no	 Farsund kommune - Lister Barnevern www.farsund.kommune.no
	 Kongsvinger kommune Psykisk Helse og Rusomsorg www.kongsvinger.kommune.no		 ELVERUM KOMMUNE Familie og Helse www.elverum.kommune.no		 Hemnes kommune www.hemnes.kommune.no	
 Sola kommune Psykisk Helsearbeid www.sola.kommune.no	 Skien kommune Barnevernstjenesten www.skien.kommune.no		 ØRSTA KOMMUNE 6150 ØRSTA www.orsta.kommune.no		 Nordre Land kommune avd. for psyisk helse www.nordre-land.kommune.no	
	 Eigersund kommune Psykisk Helsetjeneste www.eigersund.kommune.no		 Kristiansund kommune Enhet Psyisk Helse www.kristiansund.kommune.no			
 Eidsvoll Auto Mekonomen Bilverksted Løkenvængen 2072 DAL Tlf. 63 95 17 90	 TALISMAN ENERGY 4003 STAVANGER Tlf. 52 00 20 00	 HS News Systems AS Olavs g 39 3612 KONGSBERG Tlf. 32 86 72 20	 Jessheim videregående skole Ringv. 50 2050 JESSHEIM Tlf. 63 92 78 00	 NATUR Ole Deviksv 18, 0666 OSLO Tlf. 23 37 37 40	 STIFTELSEN NORSK LUFTAMBULANSE 1441 DRØBAK Tlf. 64 90 44 44	 Åsen & Øvrelid as 6801 FØRDE Tlf. 57 72 38 50
 Stette Data AS Temasenteret 6260 SKODJE Tlf. 70 24 41 40	 Gamlebyen Psykomotorisk Fysioterapi Voldportg. 73 1632 GAMLEFREDRIKSTAD Tlf. 69 32 10 11	 TINE Meieriet Tretten Kolhusvegen 1 2635 TRETTE Tlf. 03 080	 ITassist Vestre Brogate 5 3300 HOKKSUND Tlf. 954 04 032	 Gausdal Fysioterapi 2653 VESTRE GAUSDAL Tlf. 61 22 35 26	 Glåmdal Kriserenter IKS 2203 KONGSVINGER Tlf. 62 81 80 88	 Birger N Haug AS Depotg. 12 2000 LILLESTRØM Tlf. 63 80 44 00
 Bokbinderiet Johnsen AS Bedriftsv. 68 3735 SKIEN Tlf. 35 50 41 90	 H. Lunde Autoverksted 2266 ARNEBERG Tlf. 62 95 32 83	 Eina Almenning 2843 EINA Tlf. 61 15 94 50	 OLAF O. RUKKE Nesmoen 3540 NESBYEN Tlf. 32 07 00 02	 Vestbase Omagata 110 c 6517 KRISTIANSUND N Tlf. 71 57 22 00	 Barnevern Sør 4509 MANDAL Tlf. 38 27 35 35	
 Pihl Sjusjøvegen 1256 2610 MESNALI Tlf. 62 33 43 80	 SGS Siv.ing. Gjermund Stuvøy AS www.sgsplan.no Bolig, hytte, næring, veg, VA		 Kirketeigen Ungdomssenter & Camping Bygdahusvegen 11 2642 KVAM Tlf. 61 21 60 90		 Krisesenter Vest IKS avd Haugesund, Stord, Odda 5501 HAUGESUND Tlf. 52 72 98 84 / 52 72 53 86	

 Hantovegen 328 3825 LUNDE Tlf. 35 94 66 00 www.bandak.no	Sykehuset Telemark Barne og Ungdomspsykiatrisk Seksjon Ulefossveien, 3710 SKIEN Tlf. 35 00 35 24		 Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk Tlf. 22 40 28 00	Manglerud videregående skole Plogv. 24, 0681 OSLO Tlf. 22 76 16 00		
 Tomterv 41 1408 KROKSTAD Tlf. 64 86 31 03	 Klinikk Psykisk Helse og Avhengighet Kirkev 166, 0450 OSLO - Tlf. 22 11 80 80		 avd for Rus- og Avhengighetsbehandling 4604 KRISTIANSAND S - Tlf. 38 14 80 00		Leif Gromstads Auto A/S Vesterv 56, 4839 ARENDAL Tlf. 37 40 10 00	
Vegart Klauseie Transport Sagmov. 70 2074 EIDSVOLL VERK Tlf. 970 97 000	 Nett-torg.no Et møtested for kjøpere og selgere KAMPANJE Legg inn annonse helt GRATIS!		Betong - Mur - Flisarbeid 3239 Sandefjord - Tlf. 920 30 795 - www.leth.no		 FEMINA Dame- og Herrefrisør Avd. Hønefoss - Tlf: 32 12 14 67 Avd. Vikersund - Tlf: 32 78 78 11 www.femina-frisor.no	
 4001 STAVANGER Tlf. 51 51 66 00	 Hotvedtv 6Tingvoll 3220 SANDEFJORD Tlf. 33 48 40 00 Åpent: 7-17(16). 8.30-15 Alt til huset	Søgne videregående skole Søgnenettet 3, 4640 SØGNE Tlf. 38 05 47 00 Naturbruk - Tip - Desing og Håndverk - Blomsterdekoratør		 Steffensrud Rehabiliteringssenter AS 2846 BØVERBRU Tlf. 61 19 91 00		
 Akslavegen 5 7820 SPILLUM Tlf. 74 21 66 10	 Vi ønsker å skape positiv energi i regionen vår. Derfor er vi stolte av å støtte mange barn og unge innen kultur, idrett og utdanning. Vi bryter også barrierer med vår fiberoptiske bredbånd-utbygging. Legger du merke til hvem som bidrar lokalt? Hålogaland Kiroff Positiv energi		 Moland Park, 4846 ARENDAL Tlf. 37 09 75 50		 venner, samhold og læring på et sted du blir sett Aglo videregående skole har skoletilbud for ungdom og voksne. Vi tilbyr kurs innen bygg og anleggsteknikk, design og håndverk, helse og sosialfag, teknikk og industriell produksjon samt påbygging til generell studiekompetanse Mer info på: www.aglo.no	
 Tlf. 33 07 19 80 www.agro.no	 FOSSUM-KOLLEKTIVET VISST NYTTER DET! Tlf: 69 83 31 00 Fax: 69 83 31 01 www.fossumkollektivet.no e-post: post@fossumkollektivet.no		 Skippergt. 35/39, 9291 TROMSØ Tlf. 02316 www.pwc.no		Grubeli Rehabiliteringssenter 4440 TONSTAD Tlf. 38 37 06 30 E-mail: grubeli@online.no www.grubeli.no	
Alta Biloppretting AS Markv 47-49 9510 ALTA Tlf. 483 01 700	Engelsviken Slipp AS 1628 ENGALSVIK Tlf. 69 33 31 65	Fakta Regnskap Grønneg 144 2317 HAMAR Tlf. 62 53 65 00	Teknikken AS Lundevågv 5 4550 FARSUND Tlf. 916 58 484	Norsk Protein Nordsjøvegen 2371 4365 NÆRBØ Tlf. 51 43 24 60	MAXBO Stormarked Hamar Midtstranda 2321 HAMAR Tlf. 62 57 57 57	 Nedre Kihlemoen 3516 HØNEFOSS Tlf. 32 17 13 90
Oslo Kriesenter 0130 OSLO Tlf. 22 48 03 80	 Youngsøgt 11, 0181 OSLO Tlf. 02 390	Hovrud Maskin Månovegen 222 2920 LEIRA I VALDRES Tlf. 481 33 000	 Alfheim Lerøy AS 5035 BERGEN Tlf. 55 30 39 00	 KAN DET VÆRE PSYKOSE? TIPS: gi oss et kjepp eller en kjepp som du har mistet eller som du vil dele med noen som har opplevd psykisk sykdom. TIPS: gi oss et kjepp eller en kjepp som du har mistet eller som du vil dele med noen som har opplevd psykisk sykdom. TIPS: gi oss et kjepp eller en kjepp som du har mistet eller som du vil dele med noen som har opplevd psykisk sykdom.		
Rett til behandling, men ikke fått behandlingsplass? Riisby Behandlingssenter har 30 avtaleplasser og 18 ad hoc-plasser. Stiftelsen RIISBY BEHANDLINGSSENTER 2870 Dokka Tlf. 61 11 28 00 - Fax. 61 11 28 01 post@riisby.org www.riisby.org				 ATS Auto Transport Service AS A Member of The OJT Group www.autotransport.no Lierterminalen, 3400 LIER Tlf. 32 24 25 50		

Granlund Opplæring AS Markadompa 5 2760 BRANDBU Tlf. 61 33 56 48	Nordea Tromsø Grønnegt 80 9008 TROMSØ Tlf. 06 001	Finnøy Grave og Sprengningsservice AS Judaberg, 4160 FINNØY Tlf. 51 71 25 36	 FEMINA Dame- og Herrefrisør Søndre Torv 2 3510 HØNEFOSS Tlf. 32 12 14 67	Hommersåk Bil AS Essev 2 4311 HOMMERSÅK Tlf. 51 97 75 50	Hårkroken frisør Betzy Kjelsbergs v 263 3028 DRAMMEN Tlf. 32 82 52 11	 HALLINGDAL KRAFTNETT Lienv 41, 3580 GEILO Tlf. 32 08 71 00
 Reime Jernbanev 21 4365 NÆRBØ Tlf. 51 79 19 00	Mobergs Fysikalske Institutt AS Landboden 43 5200 OS Tlf. 56 30 11 33	Bilxtra Askim Haugomg 4 1811 OSLO Tlf. 69 88 84 00	Lierhallen Svømme- og Idrettshall Jensvollv. 44 3400 LIER Tlf. 32 84 80 95	Fabelaktiv Stangev 15 2317 HAMAR Tlf. 62 53 58 00	Bowling 1 Vestkanten AS Lyderhornsv. 351 5171 BERGEN Tlf. 55 50 77 80	Paradis Eiendomsmegling as Jacob Kjødes veg 15, Paradis 5232 PARADIS Tlf. 55 60 40 30
Hadelandsbakeriet AS Rådhusv 35 2770 JAREN Tlf. 61 32 81 38	Bentzen Moss Begravelsesbyrå A/S Solgaard Skog 4 1539 MOSS Tlf. 69 25 11 15	 avd. Aust-Agder Åsbievein 14 4848 ARENDAL Tlf. 37 02 00 02	GS Containerutleie Nordbyv 2009 NORDBY Tlf. 63 83 70 19	Eiker Tannhelsesenter Bjørn Ole Westby Arbeiderg. 28 3050 MJØNDALEN Tlf. 32 87 71 35	Stenseth & RS Entreprenør AS Smemyrv. 1 3474 ÅROS Tlf. 32 24 37 37	Apotek 1 Hammerfest Strandgt 8 9600 HAMMERFEST Tlf. 78 40 74 60
Leif Gromstads Auto A/S Vesterv 56 4839 ARENDAL Tlf. 37 40 10 00	Tannlege Tor Frost Nielsen Strandg. 19 5013 BERGEN Tlf. 55 32 67 24	Stensrud Musikk Storg 19, 3193 HORTEN Tlf. 33 04 81 30	Spar Bremanger O. Håvardstun AS 6727 BREMANGER Tlf. 57 79 13 08	Trysil Septikservice AS 2429 TØRBERGET Tlf. 62 45 47 12	NCC Construction AS Fagneresveien 132 8514 NARVIK Tlf. 76 95 07 00	 MODUMBAD 3370 VIKERSUND Tlf. 32 74 97 00
 Fred Olsen & Co. Fred Olsens g 2 0152 OSLO Tlf. 22 34 10 00	 eiker vekst Ryghgata 6 3050 MJØNDALEN Tlf. 32 23 68 80	Opplæringskontoret for Bilfag AS Sunnlandsv 2 7032 TRONDHEIM Tlf. 73 96 95 50	 SLATLEM Kometveien 7 6419 MOLDE Tlf. 71 24 91 60	Inter Revisjon Gjøvik AS Storg. 20, 2815 GJØVIK Tlf. 61 18 90 90	JIB Service & Assistanse Egil Hålands vei 14 B 3055 KROKSTADELVA Tlf. 476 83 385	Sydspissen Hotell Strandveien 166 9006 TROMSØ Tlf. 77 66 14 10
Jan S. Krog Transport Eneråsen 1870 ØRJE Tlf. 900 67 402	 APOTEK 1 Skårersletta 55 1473 LØRENSKOG Tlf. 21 61 10 00	Husfliden AS Øvre Torvg. 20 2815 GJØVIK Tlf. 61 13 42 40	Vadsø videregående skole Karl Rasmussens plass 1 9800 VADSØ Tlf. 78 96 36 00	Sveiseverksted Alfr. A. Berge A/S Ellev 4, 1394 NESBRU Tlf. 66 84 54 92	Arne Pettersen Fyringsteknikk Storgaten 121 3060 SVELVIK Tlf. 970 88 598	Mathisen Blikk AS Thore Hjortsvei 33 8370 LEKNES Tlf. 76 08 05 40
IT Nord AS Altaveien 310 9515 ALTA Tlf. 78 44 43 10	Telemarksavisa AS Telemarksgata 11 3724 SKIEN Tlf. 35 58 55 00	Byggmester Lars Olav Bergsvåg 5590 ETNE Tlf. 53 75 65 27 Mobil 415 66 055	Pundslett Laks AS Pundslett 8324 DIGERMULEN Tlf. 76 06 74 74	 Lallingdal Transportsentral ba Telefon: 32 02 88 88 www.htsba.no	Autofix AS Lunde 1 4885 GRIMSTAD Tlf. 37 25 94 50	Sørlandet sykehus HF Arendal Sykehusv. 1, 4838 ARENDAL Tlf. 37 01 40 00
Hoff Bilpleie ANS Kobberbergsveien 8 3615 KONGSBERG Tlf. 977 32 777	Rostad Ungdomsheim Utøy, 7670 INDERØY Tlf. 74 12 48 80	Fanneffjord videregående skole Julsundv 49 B 6412 MOLDE Tlf. 71 24 90 90	Toten Rundt Bud og Varetaxi Haakons gate 1 2815 GJØVIK Tlf. 414 00 495	 SMISO ELVERUM Storg. 16, 2408 ELVERUM Tlf. 62 41 18 62	Byggmakker Skui Ringeriksv. 256 1340 SKUI Tlf. 04 020	Byggtapetserer Rune Knutsen Bråstastubben 6 3490 KLOKKARSTUA Tlf. 909 31 292
Høyanger Bil A/S Einar Ramsli's g 29 5900 HØYANGER Tlf. 57 71 32 77	Holmestrand Fjellsprenging AS Fossv 11 3647 HVITTINGFOSS Tlf. 977 70 798	 VULKAN SKANDINAVIA AS 6401 MOLDE Tlf. 71 24 59 90	 Høyanger Bil AS Trollåsv. 6 1410 KOLBOTN Tlf. 66 81 15 00	Samlerhuset Norge AS Trollåsv. 6 1410 KOLBOTN Tlf. 66 81 15 00	Visnes Kalk og Marmorbrudd AS Ramsvika 6493 LYGSTAD Tlf. 71 29 92 20	 SpareBank HALLINGDAL Lienvegen 41 3580 GEILO Tlf. 03 202
 Kim Johansen Bragersveg 6 2050 JESSHEIM Tlf. 63 99 69 00	Østlandske Vindu AS Brandalvegen 851 2219 BRANDVAL Tlf. 62 80 88 90	Borge Begravelsesbyrå Biv. 21, 1658 TØRPE Tlf. 69 34 53 35 Fax. 69 34 50 66	 GHV MONTASJE www.ghv.no	Autohjørnet AS Stasjonsg. 91 3300 HOKKSUND Tlf. 32 75 15 66	Johan R. Sunde AS - SPAR 6037 EIDSNES Tlf. 70 19 07 03	Hurum Energiverkas Øvre Skoledalen 12 3482 TØFTE Tlf. 32 79 20 00
Eiriks Gate Sykkilverksted Eiriksg 4, 0650 OSLO Tlf. 22 57 19 93	Narvesen CC Gjøvik Jernbanesvingen 6 2821 GJØVIK Tlf. 61 17 93 96	 VENNESLA Brandeheiv. 1 4700 VENNESLA Tlf. 38 15 24 00	Tyrikkfjord Bil Helgelandsmoen Næringspark Bygg 33 3512 HØNEFOSS Tlf. 32 15 86 10	 Bilia Personbil as Bilia Haslum Nesv. 13, 1344 HASLUM Tlf. 67 10 88 90	Norsk Bokforlag as Vik Senter 3530 RØYSE Tlf. 32 16 15 50	 Hallingdal Håndarbeidsskole (H) Molov. 8 8622 MO I RANA Tlf. 75 19 82 00
Bergmann Diagnostika AS Jogstadv 21 2001 LILLESTRØM Tlf. 63 83 57 50	Bryne Rør A/S Skuleg 9, 4340 BRYNE Tlf. 51 77 82 00	1814 Åtten Fjorten Assuranseforretning AS Østre Aker vei 24 0581 OSLO Tlf. 22 65 18 14	Tvemo Transport DA Nannestadv. 1 2034 HOLTER Tlf. 975 79 001	Son Kro AS Storg 31, 1555 SON Tlf. 64 95 70 08	Odd Gleditsch AS Dronningens g 3 3211 SANDEFJØRD Tlf. 33 44 83 20	Vegard Kirkestuen Transport Elvebakken 25 3420 LIERSKOGEN Tlf. 928 49 080
Larsen Bil A/S Grenstølveien 1 4900 TVEDESTRAND Tlf. 37 16 27 48	 price Nybruveien 7 3055 KROKSTADELVA Tlf. 32 23 10 80	Eikerbladet Nedre Torgv. 18 3050 MJØNDALEN Tlf. 32 87 20 23	Sigdal Kjøkken 3358 NEDRE EGGEDAL Tlf. 32 71 40 00	VVS Bømlo AS 5430 BREMNES Tlf. 53 42 84 80	 POLAR SEAFOOD NORWAY AS Kanalen Brygge Værftsg 1c 1511 MOSS Tlf. 69 60 98 11	Brix & Berg AS Lierstranda 82 3400 LIER Tlf. 32 84 28 80

Vi kan snakke om et revolusjonerende nytt og friskt fokus på uskyldig tredjeparts skader knyttet til alkoholbruk.

For en helhetlig rusmiddelpolitikk

Mot slutten av juni la daværende helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen frem den lenge bebudet stortingsmeldingen om alkohol, narkotika og doping: «Meld. St. 30 (2011-2012) Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk».

Målsettingene i den nye Stortingsmeldingen kan samles under disse overskriftene:

- Forebygging og tidlig innsats
- Samhandling og tjenester som jobber sammen
- Økt kompetanse og bedre kvalitet
- Hjelp til tungt avhengige og arbeid for å redusere overdosedødsfall
- Innsats for pårørende og mot «passiv drikking»

Det er ikke vanskelig å gi sin tilslutning til meldingens konstatering om at norsk rusmiddelpolitikk faktisk virker, forbruket av alkohol og narkotika er lavt sammenlignet med andre land. Samtidig er det bekymringsfullt at forbruket av alkohol øker, og overdosetallene er for høye. Rusmiddelbruk er ikke bare skadelig for den som ruser seg, men går i stor grad utover andre. Og det er slik at vi kan snakke om et revolusjonerende nytt og friskt fokus på uskyldig tredjeparts skader knyttet til alkoholbruk. Meldingen fører begrepet «passiv drikking» inn i det politiske ordskiftet – sammen med et klart løfte om et fornyet fokus på tiltak som ivaretar pårørende og tredjepart.

REGJERINGEN VIL, I FØLGE MELDINGEN, sette i gang levekårsundersøkelser som skal legges til grunn for videre tiltak overfor gruppen barn av rusmisbrukere. Regjeringen vil også bygge på

erfaringer med tiltak som Familieforebyggende team i Vestre Viken HF og Nord-Trøndelag HF og opprette lignende tiltak i andre deler av landet. I tillegg kan vi legge til at Blå Kors gjennom mangeårig arbeid med gravide rusmisbrukere og småbarnsfamilier har bidratt til å styrke fokuset på rusmiddelskader hos barn, og vi er derfor særdeles tilfreds med at kunnskapen om forebygging av rusmiddelskader hos barn nå skal styrkes.

I denne sammenheng er det fristende å minne om at Blå Kors ved hjelp av TV aksjonsmidler fra 2008 har utviklet velfungerende tiltak som «Kompasset» og «Barnas Stasjon». Disse tilbudene, som i dag drives på hele 10 forskjellige steder i landet, skulle også være midt i blinken med tanke på satsningen overfor barn som er belastet med foreldres rusproblemer. Nå etterlyser vi muligheter for å drive disse sentrene videre etter 2013, altså etter at TV-midlene tar slutt. Tidligere i år sa Helse Sør-Øst nei til Blå Kors' søknad om å ta inn Kompasset Oslo som en del av spesialisthelsetilbudet i regionen. Vi venter nå spent på om de gode intensjoner følges opp mer penger fra det offentlige.

I RUSMELDINGEN FINNER VI EN KLAR ERKJENNELSE av utfordringene innen arbeidsliv og utdanning, men her må vi spørre etter større ambisjoner og flere tiltak. Helsedirektoratet skal i

samarbeid med de regionale kompetansesentrene på rusfeltet og AKAN prøve ut og tilgjengeliggjøre kunnskapsbaserte metoder innen forebygging og tidlig intervensjon, leser vi. Men her trengs en styrket målsetting om å nå arbeidstakere i en tidlig fase av misbruksutviklingen. Vi snakker om en satsning som vil kunne ha svært stor effekt målt i antall tapte leveår og økt helse både for den som har misbruksproblemer og for de pårørende. Vi viser gjerne til Blå Kors-tiltaket «Raskere Tilbake» i regi av Lade Behandlingssenter, et tiltak som særlig vektlegger kort responstid fra spesialisthelsetjenesten og et aktivt og tett samarbeid med pasientens arbeidsgiver i kombinasjon med kursbaserte moduler som suksesskriteriene. Tiltak av typen «Raskere Tilbake» bør vi satse på. Samtidig vil dette kunne danne mal for arbeidet i offentlige og private helseinstitusjoner. Vi foreslår en systematisk utprøving med tilknyttet evaluering av denne typen tilbud i alle regioner.

REGJERINGEN SIGNALISERER I MELDINGEN et ønske om å øke kravene til kommunenes kontroll av steder med skjenkebevilling, men regjeringen vil beholde dagens normal- og maksimaltider. Vi skulle gjerne sett en innskrenking av skjenketiden i tråd med de råd som både politi og fagfolk har gitt. Samtidig stusser vi over regjeringens vegring mot å innføre ansvarsmerking på alkoholholdig drikke – for eksempel med tanke på gravide. Det er innført et budskap om nulltoleranse for alkohol under svangerskap, men fordi det ikke finnes «erfaringsbasert kunnskap» blir regjeringen veldig opptatt av å vente på eventuelle EU-direktiv når det gjelder denne typen merking. Norge har da tradisjon for å prøve ut virkemidler som vi mener kan ha effekt – og som i neste omgang blir til erfaringsbasert kunnskap.

Alt i alt må vi si oss svært fornøyde med regjeringens rusmelding. Det offentlige kan regne med Blå Kors som en konstruktiv medspiller på rusfeltet på det grunnlaget som her foreligger. Vi ser fram til å få på plass langsiktige samarbeidsavtaler mellom de frivillige, ideelle organisasjonene og staten. Vi ser også fram til å få på plass målrettede tilskuddsordninger til frivillig arbeid. Slik vil vi kunne bidra til å stimulere til gode rusfrie fritidstilbud og sørge for gode rammevilkår for frivilligheten – til beste for den enkelte og samfunnsfellesskapet.

Jan Elverum

AV JAN ELVERUM
GENERALSEKRETÆR, BLÅ KORS NORGE

Borgestadklinikken
Blå Kors Sør

Skien - Bragernes - Loland

**Rus og
avhengighetsbehandling
i et familie- og
generasjonsperspektiv**

www.borgestadklinikken.no

BRUKTMARKED

med pent brukt barnetøy og mammatøy

Vi arrangerer bruktmarked:

Torsdag 18. oktober kl. 11.00 – 15.00
Fredag 19. oktober kl. 11.00 – 15.00
Lørdag 20. oktober kl. 11.00 – 15.00

Priser: 5,-, 10,- 20,- og 50,- pr. plagg.

Inntektene går til aktiviteter for barn og foreldre som benytter Barnas Stasjon.

Dersom du har barneklær som kan leve et liv til, og ønsker å bidra, kan disse leveres til:

Barnas Stasjon Lier/Drammen, Bergstien 30, 3016 Drammen.
 An-Magrit Saksvik tlf: 93257348/ Ann Marie Johansen tlf: 975 52 925

Mer informasjon om Barnas Stasjon: www.barnasstasjonddrammen.no

Returadresse:
Blå Kors Norge
Storgata 38
N-0182 Oslo

Ettersendes ikke ved varig adresseendring, men sendes tilbake
til avsenderen med opplysning om den nye adressen.

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

NORGE P.P. PORTO BETALT

Det var særdeles god stemning under Blå Kors-feriene på Sørlandet i år. (Foto: Thore Forsgren)

Blå Kors-ferie på Birkeland

Vi er på Folkehøgskolen Sørlandet en regntung mandag i starten på august. Heldigvis er det meldt om pent vær resten av uka, for nå strømmer det på med feriedeltakere fra alle kanter av landet.

AV **STEIN MAGNE PAULSEN**

Mange har gledet seg siden de reiste fra fjorårets leir, mens andre, som ikke har vært her før, har vært spente og gruet seg. Etter denne uka har også disse forhåpninger om å få komme tilbake neste år. 15 mødre og 26 barn kommer til ulike tider utover dagen. Noen med bil, andre må hentes på jernbanestasjonen eller på flyplassen.

DETTE ER DET TREDJE OG SISTE ferietilbudet på Birkeland denne sommeren. Det har tidligere vært én tilsvarende ferie for mødre og barn – og én ferie for fedre og barn. Til sammen har det i år vært 34 voksne og 58 barn. Godt og vel 30 frivillige ledere har forberedt seg over lang tid, for at dette skal bli en god og kjekk opplevelse for både barn og voksne.

Birkeland er et flott sted å ha ferie. Her har vi eget svømmebasseng som vi kan benytte så mye vi vil. Det kan bli både en og to økter i løpet av dagen. Noen har faktisk lært å svømme på en Blå Kors-ferie. Ellers er det flere park- og idrettsanlegg i nærheten til fri benyttelse. Det gir rikelig anledning til å utfolde seg. De små koser seg med trehjulsykler og dukkevogner, mens mødrene får slappe av i finværet med en kopp kaffe.

Ett av høydepunktene i løpet av uka er dagen i Dyreparken. Foruten alle dyra, er Kaptein Sabeltann, Julius og Politimester Bastian noen av de attraksjonene barna vil møte. Mange foretrekker å tilbringe dagen i badeland. Vannet har en forunderlig tiltrekningskraft på barna.

AKTIVITETENE VARIERER NOE FRA LEIR TIL LEIR. En leir foretrekker gjerne å ta en dag i Lillesand, andre får tilbud om en tur i Sørlandssenteret. Noen drar på gårdsbesøk og får seg en tur på hesteryggen. Andre tar utfordringen i klatreveggen eller drar på kanotur på speidervis. En badetur til skjærgården og krabbefiske hører selvsagt også med når vi er på Sørlandet.

På Birkeland stiller frivillige opp og arrangerer velvære-kvelder for mødrene. De får stelt både hår, negler og føtter. Her er hobbyaktiviteter hvor både foreldre og barn får utfolde sin kreativitet. En blomsterdekoratør stilte opp en dag og lærte mødrene å lage blomsteroppsatser. En kjekk og nyttig kunnskap å ta med seg hjem.

SOM LEDER PÅ EN BLÅ KORS FERIE gir man mye av seg selv, men så får man så ufattelig mye igjen. Gleden ved å være med å bringe litt «solskinn» inn i deltakernes liv gjør at også vi gleder oss til neste år.

Det er Blå Kors Kvinneutvalg på Sørlandet som står bak ferietilbudet. Blå Kors Midt og Nord og Vest har de to siste årene gått sammen med Blå Kors Sør om disse feriene. Utviklingskonsulentene i Blå Kors Midt og Nord, Vest og Sør har således vært delaktig i forberedelser og gjennomføring av leirene. De siste årene har det vært god økonomisk hjelp gjennom TV-aksjonsmidlene fra 2008. Når disse midlene nå tar slutt, er de avhengig av gaver og tilskudd fra annet hold for å opprettholde tilbudet til så mange familier.